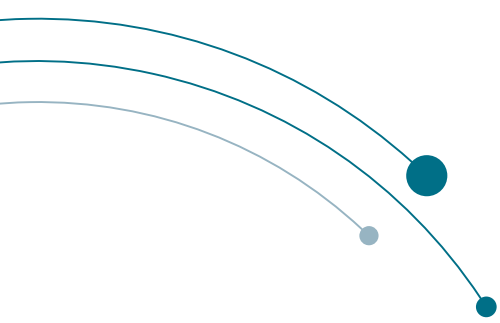

YARGI REFORMU STRATEJİSİ

EYLEM PLANI

2025-2029

YARGI REFORMU STRATEJİSİ

— 2025-2029 —

EYLEM PLANI

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ

ANAHTAR KAVRAMLAR	5
BÜTÇE	6
İZLEME, DEĞERLENDİRME VE RAPORLAMA SİSTEMİ	6
KURUMSAL SORUMLULUK TABLOSU	8

AMAÇLAR

16	Amaç-1 Kurumsal Yapının Güçlendirilmesi ve Süreçlerin Yeniden Yapılandırılması
62	Amaç-2 İnsan Kaynakları Kapasitesinin Güçlendirilmesi
78	Amaç-3 Ceza Adaleti Sisteminin Etkinliğinin Artırılması
104	Amaç-4 Hukuk ve İdari Yargılama Süreçlerinin Etkinliğinin Artırılması
120	Amaç-5 Adalete Erişimin Kolaylaştırılması

GİRİŞ

1. Katılımcı bir anlayışla hazırlanan ve vizyonu “*Hukukun üstünlüğünü esas alan, gecikmeyen ve öngörülebilir bir adalet sistemi*” olarak belirlenen Yargı Reformu Stratejisi 23 Ocak 2025 tarihinde kamuoyuna açıklanmıştır.
2. 2025-2029 dönemini kapsayan Yargı Reformu Strateji Belgesi “hukukun üstünlüğü, hukuki güvenlik, yargının etkinliği, güven ve memnuniyet, teknoloji destekli adalet ve mesleki yetkinlik” olarak altı temel politika ekseninde şekillenmiş olup söz konusu politika eksenleriyle ilişkili olarak Belge’de 5 amaç, 45 hedef ve 264 faaliyete yer verilmiştir.
3. Belge’nin kamuoyuna açıklandığı tarihten itibaren hazırlanmaya başlanan ve hedeflere yönelik faaliyetlerden sorumlu ve ilgili kurumlar ile faaliyetlerin tamamlanma tarihlerinin belirlendiği bu Eylem Planı, Yargı Reformu Stratejisi’nin ayrılmaz bir parçasıdır.
4. Reform sürecinin tam olarak hayata geçirilmesi iki Belge’nin birlikte değerlendirilmesi suretiyle mümkün olabilecektir. Strateji Belgesi’nde yer alan “Giriş”, “Hak ve Özgürlükler”, “Avrupa Birliği”, “Adalet Sisteminin İşleyişi”, “İzleme ve Değerlendirme Sistemi” başlıklarının yanı sıra her bir amaçtan önce yapılan açıklamalar da reform süreci için belirleyici ve yönlendirici bir işlev görmektedir.
5. Yargı Reformu Stratejisi’nin uygulama döneminde yürütülecek faaliyetler, üç başlık altında tasnif edilmiştir. Bunlar; mevzuat değişikliği gerektirenler, idari faaliyetle yerine getirilecekler ve bu iki yöntemi de kapsayan çalışmalardır.
6. Mevzuat değişiklikleri; Kanun, Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ya da yönetmelikler gibi ikincil mevzuat değişikliği şeklinde olacaktır. İdari faaliyetler ise eğitim çalışmaları, mevzuata dayalı olmayan kurumsal değişiklikler, insan kaynaklarına ilişkin yeni yaklaşımlar, farkındalık artırıcı uygulamalar gibi birçok alana ilişkin olacaktır.

FAALİYETLERİN TASNİFİ

Mevzuat Değişikliği	110
İdari Faaliyet	125
Mevzuat Değişikliği ve İdari Faaliyet	29
TOPLAM	264

7. Eylem Planı'nda yer alan faaliyetlerin önemli kısmının belirli bir yılda hayata geçirilmesi öngörülürken (2025 gibi), bağlantılı bazı faaliyetler yönünden tamamlanma tarihi olarak bir yıldan uzun süre (2026-2027 gibi) belirlenmiştir. Yargı Reformu Strateji Belgesi'nde süreklilik arz eden faaliyetlerin ise (eğitim çalışmaları gibi) tüm yıllara sâri olduğu Plan'da ayrıca gösterilmiştir.
8. Faaliyetlerin 54'ü 2025, 75'i 2026, 3'ü 2027 yılında gerçekleştirilecek olup bir yıldan uzun ve süreklilik arz eden faaliyetlerin sayısı ise 132'dir.

Anahtar Kavramlar

9. Anahtar kavramlar belirlenirken, Avrupa Adaletin Etkinliği Komisyonu'nun (CEPEJ) Avrupa Yargı Sistemleri Raporları ve Avrupa Birliği Komisyonu'nun her yıl yayımladığı üye ülkelerin yargı sistemlerindeki gelişmeleri gösteren AB Adalet İstatistikleri'ndeki (EU Justice Scoreboard) tasnif yöntemi dikkate alınmıştır.
10. Hak ve özgürlükler ile yargı bağımsızlığı kavramları altında yer alan bazı hedef ve faaliyetlerin Anayasa değişikliği gerektirdiği göz önünde tutulmuştur.
11. Kurumsal yapı ve performans başlığı altında bir yandan performansın ölçümü ve değerlendirme araçlarına ilişkin hedefler yer almaktayken, diğer yandan ilgili mekanizmaların etkinliğinin artırılmasına odaklanılmıştır.
12. Eğitim alt başlığı kapsamında yalnızca hizmet içi ve hizmet öncesi eğitim süreçleri ile yetinilmeyip, hukuk eğitimi de ele alınmıştır. Bu hedefin gerçekleşmesi Adalet Bakanlığı ile YÖK, üniversiteler, TBB ve barolar gibi farklı kurumlarla iş birliğini gerektirmektedir.
13. Savunma ve hukuki güvenlik kavramları altında öncelikle avukatlık mesleğine yönelik faaliyetlere yer verilirken noterlik uygulamalarına ilişkin konular da bu kavram altında ele alınmıştır.
14. Ceza adaleti başlığı, bireylerin hak ve özgürlükleri yanında toplumsal düzenin korunması ekseninde şekillendirilmiştir.
15. Teknolojik altyapı kavramı; özellikle yargı bilişim sisteminin güncel teknolojiler doğrultusunda geliştirilmesini ve yapay zekâ uygulamalarının adalete erişimi kolaylaştırarak yargılama süreçlerini hızlandırması bağlamında kullanılmıştır.
16. Diğer kavramlar altında tebligat sisteminin sadeleştirilmesi, mağdur haklarına ilişkin uygulamaların geliştirilmesi, şiddet mağduru kadınlar ile yaşlı ve engellilerin adalete erişimlerinin kolaylaştırılması, koruyucu hukuk uygulamalarının yaygınlaştırılması, adalet hizmetlerinin fiziki kapasitesinin güçlendirilmesi gibi hedeflere ilişkin ilgili faaliyetlere yer verilmiştir.

ANAHTAR KAVRAMLARA GÖRE FAALİYET SAYILARI

Hak ve Özgürlükler, Yargı Bağımsızlığı	30	Özel Hukuk ve İdare Hukuku	33
Kurumsal Yapı ve Performans	51	Alternatif Uyuşmazlık Çözüm Yöntemleri	9
İnsan Kaynakları ve Eğitim	42	İhtisaslaşma	16
Savunma ve Hukuki Güvenlik	19	Teknolojik Altyapı	20
Ceza Adaleti	68	Diğer	37

Not: Bazı faaliyetler birden fazla anahtar kavrama karşılık gelmektedir.

Bütçe

17. Eylem Planı'nın hazırlıkları sırasında maliyet analizi yapılmıştır. Bu analiz neticesinde, öngörülen faaliyetlerin Adalet Bakanlığı ve diğer sorumlu veya ilgili kuruluşların halihazırda uygulanan ya da öngörülen bütçeleri üzerinde özel önlem alınmasını gerektirecek mahiyette ilave yük oluşturmayacağı sonucuna ulaşılmıştır.

İzleme, Değerlendirme ve Raporlama Sistemi

18. Yargı Reformu Strateji Belgesi'nin uygulanmasının izlenmesi, oluşabilecek sorunların takip edilerek değerlendirilmesi ve uygulamanın daha da geliştirilebilmesi amacıyla, Adalet Bakanı tarafından belirlenecek bir Bakan Yardımcısı başkanlığında "Yargı Reformu Stratejisi İzleme ve Değerlendirme Kurulu"nın oluşturulması planlanmıştır.
19. Kurul'un Adalet Bakan Yardımcısı başkanlığında, Cumhurbaşkanlığı Hukuk Politikaları Kurulu, Yargıtay, Danıştay, Hâkimler ve Savcılar Kurulu, Türkiye Barolar Birliği, Türkiye Noterler Birliği, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı, Danıştay Başsavcılığı temsilcilerinden oluşması öngörülmüştür. Kurul'un yapısı ve çalışma usulüne ilişkin ayrıntılar Adalet Bakanlığınca belirlenecektir.
20. Eylem Planı'nın izlenmesine ilişkin süreç, Adalet Bakanlığı Strateji Geliştirme Başkanlığı'nın koordinasyonu ve sekreteryasında; değerlendirilmesi ise Yargı Reformu Stratejisi İzleme ve Değerlendirme Kurulu uhdesinde yürütülecektir.

21. Eylem Planı'nda belirlenen hedeflere ulaşılmasında kaydedilen ilerlemelerin ortaya konulması ve yapılan tüm çalışmaların hedefe ulaşıp ulaşımadığının değerlendirilmesi amacıyla bir internet sitesi hazırlanacaktır.
22. Bu sistemle faaliyetlerden sorumlu kurum ve kuruluşlar tarafından periyodik olarak yapılacak veri girişleriyle Eylem Planı'nın uygulanma durumunun düzenli olarak izlenmesi, değerlendirilmesi ve planın ilerleme durumunun raporlanması sağlanacaktır.
23. Eylem Planı'nın izleme dönemleri altışar aylık periyotlar halinde belirlenmiş olup her yılın sonunda Plan'ın yıllık değerlendirmesi yapılacaktır. Bu kapsamda; Eylem Planı'nda yer alan her bir faaliyet, sorumlu kurumlarla ve kurum adına veri girişi yaptıktan sorumlu faaliyet uzmanıyla sistem üzerinden ilişkilendirilecektir.
24. İzleme dönemlerinde faaliyetlerden sorumlu kurum ve kuruluşlar tarafından; *“faaliyet kapsamında yapılanlar, yılın geri kalanında yapılacaklar ve hedeflenen değere ulaşılmasını engelleyecek hususlar ve riskler bulunup bulunmadığı ile hedeflenen değere ulaşılmasını sağlayacak temel tedbirlere”* ilişkin açıklamaları içerecek şekilde veri girişi yapılabilecektir.
25. İzleme ve değerlendirme sonuçlarına dayanarak toplanan verilerin analiz edilmesi sonucunda hedeflere ulaşma düzeyi değerlendirilerek Yargı Reformu Stratejisi'nin Uygulama Raporu hazırlanıp iki yılda bir internet sitesi üzerinden kamuoyu ile düzenli bir şekilde paylaşılacaktır. Ayrıca beş yıllık uygulama dönemi sonunda Belge'nin Sonuç Rapor'u da açıklanacaktır.

KURUMSAL SORUMLULUK TABLOLARI

Kurumsal Sorumluluk Tablosu

Tablo: Hedeflerden Sorumlu ve İş Birliği Yapılacak Kurumlar

Amaç - 1	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	1.6	1.7	1.8	1.9	1.10	1.11	1.12	1.13	1.14	1.15	1.16	1.17	1.18
Adalet Bakanlığı	S	S	S-i	S	S-i	i	S-i	S-i	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S
Aile ve Sosyal Hizmetler Bak.																		
Anayasa Mahkemesi		i																
BTK																		
BDDK																		
BEDK		i																
ÇSGB							S											
ÇSIDB															i			
Dışişleri Bakanlığı																	i	i
Hâkimler ve Savcılar Kurulu			S-i		S-i	S		S-i		i	S-i							
Hazine ve Maliye Bakanlığı							S-i											
İçişleri Bakanlığı		i																
Kamu Denetçiliği Kurumu		i																
KVKK		i																
Milli Eğitim Bakanlığı																		
Ticaret Bakanlığı																		
T.C Merkez Bankası																		
Türkiye Adalet Akademisi						i					i							
Türkiye Barolar Birliği							i											
TİHEK		S-i																
Türkiye Noterler Birliği															i			
Ulaştırma ve Altyapı Bak.													i					
Sağlık Bakanlığı																		
Yükseköğretim Kurulu																		
Yüksek Mahkemeler				S	i													
Tüm Kurumlar	i	i							i	i		i						

YARGI REFORMU STRATEJİSİ

Amaç - 2	2.1	2.2	2.3	2.4	2.5	2.6	2.7
Adalet Bakanlığı	S-i	S-i	S	S-i	S-i	S	S
Aile ve Sosyal Hizmetler Bak.							
Anayasa Mahkemesi							
BTK							
BDDK							
BEDK							
ÇSGB							
ÇŞİDB							
Dışişleri Bakanlığı							
Hâkimler ve Savcılar Kurulu			i	S-i	S-i		
Hazine ve Maliye Bakanlığı	i						i
İçişleri Bakanlığı							
Kamu Denetçiliği Kurumu							
KVKK							
Milli Eğitim Bakanlığı							
Ticaret Bakanlığı							
T.C Merkez Bankası							
Türkiye Adalet Akademisi		S-i			i		
Türkiye Barolar Birliği							
TİHEK							
Türkiye Noterler Birliği							
Ulaştırma ve Altyapı Bak.							
Sağlık Bakanlığı							
Yükseköğretim Kurulu	S-i						
Yüksek Mahkemeler							
Tüm Kurumlar							

Amaç - 3	3.1	3.2	3.3	3.4	3.5	3.6	3.7	3.8	3.9
Adalet Bakanlığı	S-i	S-i	S	S	S	S-i	S	S-i	S
Aile ve Sosyal Hizmetler Bak.								i	
Anayasa Mahkemesi									
BTK	i								
BDDK	i								
BEDK									
ÇSGB									
ÇŞİDB									
Dışişleri Bakanlığı									
Hâkimler ve Savcılar Kurulu	i							S-i	
Hazine ve Maliye Bakanlığı	i	S							
İçişleri Bakanlığı	i	i	i						
Kamu Denetçiliği Kurumu									
KVKK									
Millî Eğitim Bakanlığı	i						i		
Ticaret Bakanlığı	S-i								
T.C Merkez Bankası	i								
Türkiye Adalet Akademisi								i	
Türkiye Barolar Birliği									
TİHEK									
Türkiye Noterler Birliği									
Ulaştırma ve Altyapı Bak.	i								
Sağlık Bakanlığı		i				S-i		i	
Yükseköğretim Kurulu									
Yüksek Mahkemeler									
Tüm Kurumlar							i		

Amaç - 4	4.1	4.2	4.3	4.4	4.5	4.6
Adalet Bakanlığı	S	S	S	S	S	S
Aile ve Sosyal Hizmetler Bak.		i	i			
Anayasa Mahkemesi						
BTK						
BDDK						
BEDK						
ÇSGB						
ÇŞİDB						
Dışişleri Bakanlığı						
Hâkimler ve Savcılar Kurulu	i				i	
Hazine ve Maliye Bakanlığı	i					
İçişleri Bakanlığı						
Kamu Denetçiliği Kurumu						
KVKK						
Milli Eğitim Bakanlığı						
Ticaret Bakanlığı	i					
T.C Merkez Bankası						
Türkiye Adalet Akademisi						
Türkiye Barolar Birliği						
TİHEK						
Türkiye Noterler Birliği						
Ulaştırma ve Altyapı Bak.						
Sağlık Bakanlığı						
Yükseköğretim Kurulu						
Yüksek Mahkemeler						
Tüm Kurumlar						

Amaç - 5	5.1	5.2	5.3	5.4	5.5
Adalet Bakanlığı	S	S	S	S	S-i
Aile ve Sosyal Hizmetler Bak.		i			
Anayasa Mahkemesi					
BTK					
BDDK					
BEDK					
ÇSGB					
ÇŞİDB					
Dışişleri Bakanlığı					
Hâkimler ve Savcılar Kurulu		i			
Hazine ve Maliye Bakanlığı	i				
İçişleri Bakanlığı					
Kamu Denetçiliği Kurumu					
KVKK					
Milli Eğitim Bakanlığı					S
Ticaret Bakanlığı					
T.C Merkez Bankası					
Türkiye Adalet Akademisi					
Türkiye Barolar Birliği	i	i			i
TİHEK					
Türkiye Noterler Birliği					
Ulaştırma ve Altyapı Bak.					
Sağlık Bakanlığı					
Yükseköğretim Kurulu					i
Yüksek Mahkemeler					
Tüm Kurumlar					

AMAÇLAR

1

Kurumsal Yapının Güçlendirilmesi ve Süreçlerin Yeniden Yapılandırılması

2

İnsan Kaynakları Kapasitesinin Güçlendirilmesi

3

Ceza Adaleti Sisteminin Etkinliğinin Artırılması

4

Hukuk ve İdari Yargılama Süreçlerinin Etkinliğinin Artırılması

5

Adalet Erişiminin Kolaylaştırılması

AMAC 1

Kurumsal Yapının
Güçlendirilmesi
ve Süreçlerin
Yeniden
Yapılandırılması

Adalet hizmetlerinin gecikmeksizin verimli ve vatandaş odaklı bir şekilde sunulması amacıyla yargıda kurumsal yapının güçlendirilmesi önem taşımaktadır. Etkinlik, verimlilik, performans gibi kavramlar da adil yargılanma hakkına hizmet ettiği sürece anlamlıdır. Belge’de yer verilen hedef ve faaliyetler; kurumsal ve teknolojik altyapının geliştirilmesine, adil yargılanma hakkı ekseninde süreçlerin hızlandırılmasına ve nihayetinde adalete olan güvenin daha da güçlendirilmesine yöneliktir.

İnsan haklarının korunması ve geliştirilmesi, temel bir öncelik olarak ele alınmıştır. Bu amaçla insan hakları duyarlılığını artıracak ve hakların daha etkin bir şekilde korunmasını sağlayacak bir “İnsan Hakları Eylem Planı” hazırlanması ve uygulanması Belge’nin ilk hedefleri arasında yer almaktadır.

Geride bırakılan süreçte Kişisel Verilerin Korunması Kanunu’yla kişisel verilerin işlenmesinde özel hayatın gizliliğinin ve veri mahremiyetinin korunması sağlanmıştır. Bu Kanun’la ayrıca Kişisel Verileri Koruma Kurumu oluşturulmuştur. Bu düzenlemeler sisteme kazandırılan köklü reformlardan biridir. Yeni reform döneminde kişisel verilerin korunmasına ilişkin mevzuat ve uygulamanın daha da geliştirilmesi hedeflenmektedir.

Önceki dönemde, insan haklarının korunması ve geliştirilmesi amacıyla ulusal önleme mekanizması görevini yerine getirmek üzere Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu kurulmuştur. Kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, ayrımcılığın önlenmesi, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele edilmesi konularında faaliyet gösteren TIHEK’in bu Belge döneminde de kurumsal yapısının güçlendirilmesine yönelik yeni çalışmalar yapılması planlanmıştır.

Anayasa Mahkemesine bireysel başvuru yolu da sisteme dâhil olan en önemli reformlardan biri olmuştur. Bu başvuru yolunun daha da güçlendirilmesi ve uygulamada karşılaşılan bazı sorunların giderilmesi amacıyla yapılacak düzenlemeler, insan haklarının daha etkin korunması amacına hizmet edecektir.

Aynı amaca hizmet etmek üzere ceza adaleti sisteminin daha etkin bir yapıya kavuşturulması ve ihtisaslaşmanın artırılması için ceza mahkemelerinin görev alanlarının yeniden düzenlenmesi planlanmıştır. Bu sayede özellikle karmaşık ve teknik bilgi gerektiren davalarda çok daha isabetli ve hızlı sonuç almaya elverişli bir yapı kurulmuş olacaktır.

Uygulama döneminde adalete erişimin kolaylaştırılması hedefi kapsamında, ihtiyaç duyulan bölgelerde yeni adliye ve idare mahkemelerinin kurulması planlanmaktadır. Bu konudaki ihtiyaç iş yükü analizleri çerçevesinde belirlenecektir.

Yargı süreçlerinin hızlandırılması amacıyla tespit ve istinabe işlemlerinden kaynaklanan gecikmelerin önüne geçilmesi için münhasıran bu işlere bakacak mahkemelerin

belirlenmesi ve bu işlemlerde bilişim teknolojilerinin kullanılması hedeflenmektedir. Bu düzenlemeler, iş yoğunluğunun azaltılmasının yanı sıra yargılama süreçlerinin daha verimli işlemesine de katkı sağlayacaktır.

Mahkemelerin performans ve verimliliğini izlemek için veri temelli analizlere dayalı bir sistem geliştirilecek ve bu sistem aracılığıyla yargısal süreçler hukuki dinlenilme hakkına ilişkin ilkelerde öngörülen sınırlar çerçevesinde kısaltılarak daha da güçlendirilecektir.

Temyiz ve istinaf süreçlerinin daha etkin hâle getirilmesi, yargı sisteminde verimliliği artıracak en önemli çalışma alanlarından biri olacaktır.

Temyiz incelemelerinin makul sürede tamamlanması amacıyla Yargıtay ve Danıştay'daki daire ve üye sayılarının iş yüküyle orantılı bir şekilde yeniden belirlenmesi planlanmıştır. Ayrıca temyiz incelemelerinde kısmi inceleme yapılmasının önüne geçilerek yargı kararlarının bütüncül bir şekilde ele alınması sağlanacaktır.

Bölge adliye ve bölge idare mahkemelerinin de Yargıtay ve Danıştay ile uyumlu bir şekilde daire ve hâkim sayılarının artırılması, bu mahkemeler için ihtisaslaşmayı sağlayacak bir yapı oluşturulması ve böylelikle yargılama süreçlerinin hızlandırılması hedeflenmektedir.

Bunların yanı sıra istinaf incelemelerinde; görev uyuşmazlıklarının azaltılması, kesinlik sınırlarının yeniden düzenlenmesi ve bazı davalarda doğrudan temyiz imkânı sağlanması aynı amaca hizmet edecek politikalardandır.

İhtisaslaşmaya yönelik uygulamalar sayesinde yargılamaların daha hızlı, etkin ve nitelikli bir şekilde tamamlanması yönünde önemli sonuçlar alınmaktadır. İhtisaslaşma uygulamalarının geçmiş dönemde sisteme sağladığı katkı gözetilerek hâkimlerin hukuk ve ceza hâkimi olarak ihtisaslaşmaları sağlanacak ve belirli alanlarda bilgi ve deneyim kazanmaları desteklenecektir.

Çevre, sağlık, sigorta, trafik, iş kazaları gibi dava türlerinde de ihtisaslaşma sağlanarak karar süreçleri hızlandırılacaktır. Ayrıca uyuşturucu suçlarına ilişkin ihtisas mahkemelerinin belirlenmesi suretiyle ceza adaleti sisteminin etkinliği artırılabilecektir.

Savunma hakkının güçlendirilmesi, adil yargılamanın en önemli unsurlarından biridir. Belge'de bu kapsamda politikalar belirlenmiştir. Belirli iş ve işlemlerin avukat aracılığıyla yapılmasının zorunlu hâle getirilmesi, şirketler, yapı kooperatifleri gibi özel hukuk tüzel kişilerine avukat bulundurma zorunluluğunun kapsamının genişletilmesi suretiyle hukuki güvenliğin eksiksiz temini ve ticari uyuşmazlıkların daha etkili ve isabetli bir şekilde çözülebilemesi amaçlanmıştır. Avukatların bilgi ve belge temin etme yetkilerinin artırılması ise savunma mekanizmasının daha etkin bir şekilde işlemesine ve mahkemelerce daha isabetli karar alınmasına katkıda bulunacaktır.

Adalet hizmetlerinin performansını artırmaya ilişkin değerlendirmelerde bulunmak ve gereken hâllerde aksayan yönlerin düzeltilmesi amacıyla tedbirler almak üzere Bakanlık ile Hâkimler ve Savcılar Kurulu bünyesinde yeni kurumsal birimler oluşturulması hedeflenmektedir.

Duruşmaların kesintisiz yapılması ve uzun süren yargılamalara ilişkin sorunların azaltılması için dosya inceleme sırasının, davanın ikame edildiği tarihe göre belirlenmesi gibi faaliyetlerin hayata geçirilmesiyle adalet sisteminin daha verimli bir yapıya kavuşacağı değerlendirilmektedir. Ayrıca bozma kararlarına konu dosyaların öncelikli olarak ele alınması gibi zorunluluklar öngörülmesi bu amaç çerçevesinde ele alınan faaliyetlerden olmuştur.

Bilişim teknolojilerinin adalet sistemine entegrasyonunun güçlendirilmesi, yargı süreçlerinin hızlandırılmasına önemli bir katkı sağlamaktadır. Bu nedenle UYAP entegrasyonlarının daha da artırılması yanında yeni UYAP yazılımının siber güvenlik önlemleri güçlendirilmiş bir şekilde geliştirilmesi ve elektronik duruşma yöntemlerinin yaygınlaştırılması yargı süreçlerinin hızlandırılmasına hizmet edecektir.

Belge'de adli ve idari yargı adalet komisyonlarının yapısı ve görevlerinin, yargı hizmetlerinin daha etkin ve verimli bir şekilde sunulmasını sağlamak amacıyla yeniden düzenlenmesi öngörülmüştür. Bu kapsamda yargı süreçlerinin hızlandırılması, performans ve verimliliğin artırılması için adalet komisyonlarına yeni görev ve yetkiler verilecektir. Bu yeni görev ve yetkiler ile yerel düzeyde de makul sürede yargılanma hakkına hizmet edecek çözümler geliştirilmesi hedeflenmiştir.

Adalet teşkilatında teftiş süreçleri yargı hizmetlerinin kalitesini artırmak, sorunları önleyici bir yaklaşımla ele almak ve yargısal süreçlerin makul sürede tamamlanmasını sağlamak açısından hassas bir role sahiptir. Etkili bir denetim mekanizması, mevcut sorunları çözmenin yanı sıra aynı zamanda adalet sisteminin olası aksaklıklarını önceden tespit ederek gerekli önlemlerin alınmasını sağlamaktadır. Bu bağlamda teftiş kapasitesinin artırılması, daha sistemli ve etkili bir denetim modeli geliştirilmesi amaçlanmıştır.

Bilirkişilik, teknik bilgi ve uzmanlık gerektiren konularda yargılamayı destekleyen önemli bir müessesedir. Doğru ve zamanında hazırlanan bilirkişi raporları, yargılamaların hızlı ve adil bir şekilde sonuçlandırılması için en önemli araçlardır. Bunun dikkate alınması suretiyle bilirkişilik kurumuna ilişkin olarak günün ihtiyaçlarına uygun düzenlemeler yapılacaktır. Bu kapsamda bilirkişilerin uzmanlık alanları ve taşıması gereken nitelikleri yeniden düzenlenerek bilirkişilere eğitimler verilecektir. Ayrıca bilirkişi raporunun sunulması için süreler kısaltılacak ve bilirkişilik görevinin ifası ile ilgili suç ve disiplin yaptırımları daha caydırıcı hâle getirilecektir. Bunların yanında, performans esaslı bir

bilirkişilik sistemi ve rapor şablonları oluşturularak bilirkişi görevlendirilmesindeki dağılımın verimliliğini azami seviyeye çıkaracak bir niteliğe kavuşması sağlanacaktır.

Resmî bilirkişilik kurumu olan Adli Tıp Kurumunun kapasitesinin güçlendirilmesi, adalet hizmetlerinin bilimsel ve teknik temelde daha etkin yürütülmesi için önemlidir. Kurumun organizasyon yapısı ile fiziki ve teknolojik altyapısının daha da güçlendirilmesi, birim sayılarının artırılması, yapay zekâ ve uluslararası akreditasyon kapasitesinin geliştirilmesi yargı süreçlerinin etkinliğini de artıracaktır.

Tebliğat işlemlerinde yaşanabilen bazı sorunların çözülmesi ve süreçlerin hızlandırılması amacıyla usulsüz tebligatları azaltacak, sadeleştirilmiş yeni bir tebligat usulü hayata geçirecektir. Zorunlu elektronik tebligat uygulamasının yaygınlaştırılması ve bu uygulamanın herkes için daha kolay erişilebilir hâle getirilmesi, bu çalışmaların en önemli çıktıları arasında yer alacaktır.

Noterlik sistemine ilişkin çalışmalar da yargının iş yükünü hafifletmek ve süreçlerin hızlandırılmasını sağlamak adına önemli katkılar sağlayacaktır. Bu hedef çerçevesinde bazı çekişmesiz yargı işleri ve henüz davanın açılmamış olduğu dönemle sınırlı olmak üzere delil tespiti gibi işlemlerin noterler tarafından yapılabilmesi sağlanacaktır. Ayrıca noterlik işlemlerinin dijitalleşmesi ve elektronik ortamda yapılması teşvik edilerek hizmetlerin daha hızlı ve güvenilir bir şekilde sunulması mümkün kılınacaktır.

Yargının kamuoyu ile güçlü bir iletişim kurması büyük önem taşımaktadır. Bu doğrultuda Bakanlık bünyesinde adalet hizmetlerine dair doğru bilgilerin kamuoyuyla zamanında paylaşılması için kurumsal bir yapı oluşturulacaktır. Adliyelerde bulunan basın sözcüleri ve medyayla iletişim personeline eğitimler verilmesi, medya mensuplarıyla iş birliğinin geliştirilmesi ve medya iletişim bürolarının kapasitesinin artırılması hedeflenen diğer çalışmalardan olacaktır.

Amaç 1

Kurumsal yapının güçlendirilmesi ve süreçlerin yeniden yapılandırılması

Hedef 1.1

Yeni Anayasa hazırlıkları kapsamında;

- Yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığının güçlendirilmesi,
- Yargı görevi yapanların her türlü baskıdan uzak, hukuka bağlı, vicdani kanaatlerine göre hak ve adaleti gözeterek karar vermelerini sağlayacak teminatlarının artırılması,
- HSK ve yargı kurumlarının yapılarının yeniden değerlendirilmesi,
- Hak arama yolları ve savunmanın güçlendirilmesi,

hususlarının dikkate alınması amacıyla çalışmalar yapılacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
✓	✓	✓		

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	Tüm Kurumlar
Gerçekleştirilecek Faaliyet	İdari Faaliyet

Hedef 1.2

İnsan hakları alanında kurumsal kapasite güçlendirilecek, hak ve özgürlüklerin daha etkin korunması sağlanacaktır.

Faaliyet 1.2.a Yeni bir İnsan Hakları Eylem Planı hazırlanacak ve etkin biçimde uygulanması sağlanacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
✓	✓	✓		

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	Tüm Kurumlar
Gerçekleştirilecek Faaliyet	İdari Faaliyet

Faaliyet 1.2.b Bireysel hak arama kurumlarını güçlendirecek ve etkinliklerini artıracak düzenlemeler yapılacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
✓	✓			

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	Anayasa Mahkemesi Kamu Denetçiliği Kurumu Kişisel Verileri Koruma Kurumu Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Bilgi Edinme Değerlendirme Kurulu
Gerçekleştirilecek Faaliyet	Mevzuat Değişikliği İdari Faaliyet

Faaliyet 1.2.c Kişisel Verileri Koruma Kurumunun kurumsal kapasitesi güçlendirilecek, Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'nun Avrupa Birliği Genel Veri Koruma Tüzüğü (GDPR) başta olmak üzere AB müktesebatına uyum sürecine yönelik çalışmalar tamamlanacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
✓	✓	✓		

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	Kişisel Verileri Koruma Kurumu
Gerçekleştirilecek Faaliyet	Mevzuat Değişikliği

Faaliyet 1.2.d Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun kurumsal yapısının güçlendirilmesi, BM Ulusal İnsan Hakları Kurumlarının Statüsüne ilişkin İlkeler ile uyumlu hâle getirilmesi, Kurumca hazırlanan raporların etkinliğinin artırılması ve uzlaşma usulünün yeniden düzenlenmesi için çalışmalar yürütülecektir.

2025	2026	2027	2028	2029
	✓			

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	
Gerçekleştirilecek Faaliyet	Mevzuat Değişikliği İdari Faaliyet

Faaliyet 1.2.e Anayasa Mahkemesine bireysel başvuru uygulamasıyla ilgili sorunların giderilmesine yönelik düzenlemeler yapılacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
✓	✓			

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	Anayasa Mahkemesi
Gerçekleştirilecek Faaliyet	Mevzuat Değişikliği

Faaliyet 1.2.f Adil yargılanma hakkı ve hukuk güvenliği yeni hak arama yollarıyla güçlendirilecektir.

2025	2026	2027	2028	2029
✓	✓			

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	
Gerçekleştirilecek Faaliyet	Mevzuat Değişikliği

Faaliyet 1.2.g İfade ve basın özgürlüğü standartlarının yükseltilmesine yönelik yeni tedbir ve uygulamalar geliştirilecektir.

2025	2026	2027	2028	2029
✓	✓	✓	✓	✓

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
---------------	------------------

İş Birliği Yapılacak Kurumlar	İçişleri Bakanlığı
-------------------------------	--------------------

Gerçekleştirilecek Faaliyet	Mevzuat Değişikliği İdari Faaliyet
-----------------------------	---------------------------------------

Faaliyet 1.2.h Kişi özgürlüğü ve güvenliği hakkına ilişkin standartların yükseltilmesine yönelik önlemler alınacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
✓	✓	✓	✓	✓

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
---------------	------------------

İş Birliği Yapılacak Kurumlar	İçişleri Bakanlığı
-------------------------------	--------------------

Gerçekleştirilecek Faaliyet	Mevzuat Değişikliği İdari Faaliyet
-----------------------------	---------------------------------------

Faaliyet 1.2.i İnsan hakları duyarlılığının her alanda artırılmasına ilişkin çalışmalar yapılacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
✓	✓	✓	✓	✓

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu
---------------	---

İş Birliği Yapılacak Kurumlar	Tüm Kurumlar
-------------------------------	--------------

Gerçekleştirilecek Faaliyet	İdari Faaliyet
-----------------------------	----------------

Hedef 1.3

Mahkemeler teşkilatının organizasyon yapısı makul sürede yargılanma hakkının temini için güçlendirilecektir.

Faaliyet 1.3.a Ceza adaleti sisteminin etkinliğinin artırılması ve ihtisaslaşmanın güçlendirilmesi için ceza mahkemelerinin görev alanı yeniden düzenlenecektir.

2025	2026	2027	2028	2029
✓	✓			

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	Hâkimler ve Savcılar Kurulu
Gerçekleştirilecek Faaliyet	Mevzuat Değişikliği

Faaliyet 1.3.b Adalete erişim imkânlarının dikkate alınması suretiyle ihtiyaç duyulan yerlerde yeni adliye ve idare mahkemeleri kurulacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
✓	✓	✓	✓	✓

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	Hâkimler ve Savcılar Kurulu
Gerçekleştirilecek Faaliyet	İdari Faaliyet

Faaliyet 1.3.c Personel sayısının ve fiziki mekânların elverdiği ölçüde mahkemelerin bölünmüş yetki ile çalışması yerine yeni mahkeme kurulması yaklaşımı benimsenecektir.

2025	2026	2027	2028	2029
✓	✓	✓	✓	✓

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	Hâkimler ve Savcılar Kurulu
Gerçekleştirilecek Faaliyet	İdari Faaliyet

Faaliyet 1.3.d Yeni mahkeme kurma ve faaliyete geçirme ihtiyacı, iş yükünde görülen ani artışları karşılayabilecek bir yaklaşımla belirlenecektir.

2025	2026	2027	2028	2029
✓	✓	✓	✓	✓

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	Hâkimler ve Savcılar Kurulu
Gerçekleştirilecek Faaliyet	İdari Faaliyet

Faaliyet 1.3.e Mahkemelerin performans ve verimliliğini veri analizi temelinde takip etmek, Bakanlığın görev ve yetkileri çerçevesinde mahkeme kurma faaliyetleri ile diğer önlemleri almak üzere Bakanlık bünyesinde kurumsal bir yapı oluşturulacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
✓	✓			

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	
Gerçekleştirilecek Faaliyet	İdari Faaliyet

Faaliyet 1.3.f Mahkemelerin kuruluş, görev ve yetkilerini düzenleyen teşkilat kanunlarında günün ihtiyaçlarına cevap verecek değişiklikler yapılacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
✓	✓			

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	Hâkimler ve Savcılar Kurulu
Gerçekleştirilecek Faaliyet	Mevzuat Değişikliği

YARGI REFORMU STRATEJİSİ

Faaliyet 1.3.g Yargısal verimliliğin artırılması için başta asliye hukuk mahkemeleri olmak üzere tek hâkimle çalışan bazı mahkemelerin heyet hâlinde çalışması sağlanacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
	✓			

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	Hâkimler ve Savcılar Kurulu
Gerçekleştirilecek Faaliyet	Mevzuat Değişikliği

Faaliyet 1.3.h Adli yargıda heyet hâlinde görev yapan mahkemelerin yargılama usulleriyle ilgili hükümler gözden geçirilecektir.

2025	2026	2027	2028	2029
	✓			

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	Hâkimler ve Savcılar Kurulu
Gerçekleştirilecek Faaliyet	Mevzuat Değişikliği

Faaliyet 1.3.i İş yükü dikkate alınarak tespit ve istinabe işlemlerinden kaynaklanan gecikmeler ile eksikliklerin ortadan kaldırılması için münhasıran bu işlere bakmakla görevli mahkemeler belirlenecektir.

2025	2026	2027	2028	2029
	✓			

Sorumlu Kurum	Hâkimler ve Savcılar Kurulu
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	Adalet Bakanlığı
Gerçekleştirilecek Faaliyet	İdari Faaliyet

Hedef 1.4

Temyiz kanun yolunun etkinliğine yönelik düzenlemeler yapılacaktır.

Faaliyet 1.4.a Temyiz incelemelerinin en geç altı ay içerisinde sonuçlanması hedefi çerçevesinde Yargıtay ve Danıştayın kurumsal yapısı güçlendirilecek ve gerekli önlemler alınacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
✓	✓			

Sorumlu Kurum

Yüksek Mahkemeler
Adalet Bakanlığı

İş Birliği Yapılacak Kurumlar

Gerçekleştirilecek Faaliyet

Mevzuat Değişikliği
İdari Faaliyet

Faaliyet 1.4.b Temyiz incelemelerinde etkinliğin artırılması için Yargıtay ve Danıştay Kanunlarında yer alan daire ve üye sayıları iş yüküyle orantılı olacak şekilde yeniden belirlenecektir.

2025	2026	2027	2028	2029
✓	✓	✓		

Sorumlu Kurum

Yüksek Mahkemeler
Adalet Bakanlığı

İş Birliği Yapılacak Kurumlar

Gerçekleştirilecek Faaliyet

Mevzuat Değişikliği

Faaliyet 1.4.c Temyiz kanun yolunda zorunlu olmadıkça kısmi inceleme yapılması sağlanacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
✓	✓			

Sorumlu Kurum

Yüksek Mahkemeler
Adalet Bakanlığı

İş Birliği Yapılacak Kurumlar

Gerçekleştirilecek Faaliyet

Mevzuat Değişikliği
İdari Faaliyet

Hedef 1.5

Yargılamaların makul sürede tamamlanabilmesi için istinaf mahkemeleri güçlendirilecektir.

Faaliyet 1.5.a İstinaf mahkemelerinin kurumsal yapısı, incelemelerin en geç altı ay içerisinde sonuçlanması hedefi çerçevesinde güçlendirilecektir.

2025	2026	2027	2028	2029
✓	✓	✓		

Sorumlu Kurum

Adalet Bakanlığı

İş Birliği Yapılacak Kurumlar

Hâkimler ve Savcılar Kurulu

Gerçekleştirilecek Faaliyet

İdari Faaliyet

Faaliyet 1.5.b İstinaf mahkemelerinde daire ve hâkim sayıları, iş yüküyle orantılı ve uzmanlaşmayı sağlayacak şekilde artırılabacak, dairelerin tek heyetle çalışması sağlanacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
✓	✓	✓		

Sorumlu Kurum	Hâkimler ve Savcılar Kurulu
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	Adalet Bakanlığı
Gerçekleştirilecek Faaliyet	İdari Faaliyet

Faaliyet 1.5.c Bölge adliye mahkemesi Cumhuriyet başsavcılığının daire kararlarına itiraz yetkisi genişletilecektir.

2025	2026	2027	2028	2029
✓	✓			

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	
Gerçekleştirilecek Faaliyet	Mevzuat Değişikliği

Faaliyet 1.5.d İstinaf incelemesinin sadece dosyanın bölge adliye mahkemesine geliş tarihine göre değil aynı zamanda davanın ilk derece mahkemesine açıldığı tarihin dikkate alınması suretiyle yapılması sağlanacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
✓				

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	Hâkimler ve Savcılar Kurulu
Gerçekleştirilecek Faaliyet	İkincil Mevzuat Değişikliği

YARGI REFORMU STRATEJİSİ

Faaliyet 1.5.e Bölge adliye mahkemeleri hukuk dairelerine harç, yargılama gideri, vekâlet ücreti gibi bazı konular bakımından düzelterek esastan ret kararı verebilme yetkisi getirilecektir.

2025	2026	2027	2028	2029
	✓			

Sorumlu Kurum

Adalet Bakanlığı

İş Birliği Yapılacak Kurumlar

Gerçekleştirilecek Faaliyet

Mevzuat Değişikliği

Faaliyet 1.5.f Dosyaların ilgili dairede arşive alınmadan önce ön incelemeye tabi tutulması suretiyle bölge adliye mahkemelerinde görev uyumsuzluklarının asgariye indirilmesi sağlanacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
✓				

Sorumlu Kurum

Adalet Bakanlığı

İş Birliği Yapılacak Kurumlar

Hâkimler ve Savcılar Kurulu

Gerçekleştirilecek Faaliyet

İkincil Mevzuat Değişikliği
İdari Faaliyet

Faaliyet 1.5.g İstinaf yolundaki kesinlik sınırları gözden geçirilecek ve bazı uyumsuzluklar için doğrudan temyiz sistemi getirilecektir.

2025	2026	2027	2028	2029
✓	✓			

Sorumlu Kurum

Adalet Bakanlığı

İş Birliği Yapılacak Kurumlar

Yüksek Mahkemeler

Gerçekleştirilecek Faaliyet

Mevzuat Değişikliği

Hedef 1.6

İhtisaslaşmaya yönelik uygulamalar geliştirilerek süreçlerin daha etkin ve hızlı tamamlanması sağlanacaktır.

Faaliyet 1.6.a Hâkimlerin hukuk ve ceza hâkimi olarak ihtisaslaşmaları sağlanacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
		✓		

Sorumlu Kurum	Hâkimler ve Savcılar Kurulu
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	Türkiye Adalet Akademisi
Gerçekleştirilecek Faaliyet	İdari Faaliyet

Faaliyet 1.6.b İş dağılımı suretiyle belirlenen ihtisas alanlarına yönelik etki analizi yapılacak ve bu yöndeki uygulama geliştirilecektir.

2025	2026	2027	2028	2029
✓	✓	✓	✓	✓

Sorumlu Kurum	Hâkimler ve Savcılar Kurulu
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	Adalet Bakanlığı
Gerçekleştirilecek Faaliyet	İdari Faaliyet

Faaliyet 1.6.c İş yükü dikkate alınarak çevre, sağlık, sigorta, trafik kazaları, iş kazalarından kaynaklı maddi ve manevi tazminat gibi dava türleri için iş dağılımı suretiyle ihtisaslaşma sağlanacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
✓	✓	✓	✓	✓

Sorumlu Kurum	Hâkimler ve Savcılar Kurulu
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	Adalet Bakanlığı
Gerçekleştirilecek Faaliyet	İdari Faaliyet

Faaliyet 1.6.d Uyuşturucu kullanma ve ticareti suçuna ilişkin ihtisas mahkemeleri belirlenecektir.

2025	2026	2027	2028	2029
	✓			

Sorumlu Kurum	Hâkimler ve Savcılar Kurulu
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	Adalet Bakanlığı
Gerçekleştirilecek Faaliyet	İdari Faaliyet

Hedef 1.7

Savunmanın güçlendirilmesi ve avukatların adli süreçlere daha etkin katılımı için çalışmalar yapılacaktır.

Faaliyet 1.7.a Avukatlık Kanunu yargı hizmetlerinin etkinliği ve savunmanın güçlendirilmesi doğrultusunda güncellenecektir.

2025	2026	2027	2028	2029
	✓			

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	Türkiye Barolar Birliği
Gerçekleştirilecek Faaliyet	Mevzuat Değişikliği

Faaliyet 1.7.b Koruyucu hukuk uygulamaları kapsamında bazı iş ve işlemlerin avukat aracılığıyla yapılması, şirketlerin ve yapı kooperatiflerinin avukat bulundurma zorunluluğunun genişletilmesi, belirli davalarda avukatla temsil zorunluluğu getirilmesi gibi konularda çalışmalar yapılacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
✓	✓			
Sorumlu Kurum		Adalet Bakanlığı		
İş Birliği Yapılacak Kurumlar		Türkiye Barolar Birliği		
Gerçekleştirilecek Faaliyet		Mevzuat Değişikliği		

Faaliyet 1.7.c Avukatların bilgi ve belge temin etmelerine ilişkin yasal yetkilerinin genişletilmesi sağlanacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
✓				
Sorumlu Kurum		Adalet Bakanlığı		
İş Birliği Yapılacak Kurumlar		Türkiye Barolar Birliği		
Gerçekleştirilecek Faaliyet		Mevzuat Değişikliği		

Faaliyet 1.7.d Avukat stajyerlerine staj başlangıç desteği sağlanacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
✓	✓			
Sorumlu Kurum		Adalet Bakanlığı		
İş Birliği Yapılacak Kurumlar		Hazine ve Maliye Bakanlığı		
Gerçekleştirilecek Faaliyet		Mevzuat Değişikliği		

Faaliyet 1.7.e Kamu avukatlarının çalışma esaslarına ve özlük haklarına yönelik düzenleme yapılacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
	✓			

Sorumlu Kurum	Hazine ve Maliye Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	Adalet Bakanlığı
Gerçekleştirilecek Faaliyet	Mevzuat Değişikliği

Faaliyet 1.7.f Adalete erişimin kolaylaştırılması için zorunlu müdafilik ve vekillik ile diğer avukatlık hizmetlerinden alınan vergilerin azaltılmasına yönelik çalışmalar yapılacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
	✓			

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	Hazine ve Maliye Bakanlığı Türkiye Barolar Birliği
Gerçekleştirilecek Faaliyet	İdari Faaliyet

Faaliyet 1.7.g Zorunlu müdafî ve vekillere yapılacak ödemelere ilişkin ilgili yönetmelik ve tarifiede yer alan hükümler, verilen hizmetin niteliği gözetilerek ele alınacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
✓	✓	✓	✓	✓

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	Hazine ve Maliye Bakanlığı Türkiye Barolar Birliği
Gerçekleştirilecek Faaliyet	İkincil Mevzuat Değişikliği İdari Faaliyet

Faaliyet 1.7.h Bağlı çalışan avukatlar için mesleğin niteliğine uygun bir ücret rejimi oluşturulacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
	✓			

Sorumlu Kurum

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı

İş Birliği Yapılacak Kurumlar

Adalet Bakanlığı
Türkiye Barolar Birliği

Gerçekleştirilecek Faaliyet

Mevzuat Değişikliği

Hedef 1.8

Adli süreçlerin makul sürede tamamlanmasına yönelik kurumsal tedbirler alınacak ve uygulamalar geliştirilecektir.

Faaliyet 1.8.a Ceza ve hukuk yargılamalarında hedef süreler daha kısa olacak şekilde yeniden belirlenecektir.

2025	2026	2027	2028	2029
✓	✓	✓		

Sorumlu Kurum

Adalet Bakanlığı

İş Birliği Yapılacak Kurumlar

Hâkimler ve Savcılar Kurulu

Gerçekleştirilecek Faaliyet

İdari Faaliyet

YARGI REFORMU STRATEJİSİ

Faaliyet 1.8.b Hedef süre uygulaması takip edilecek ve hedef sürenin aşılmasına neden olan hususlara yönelik önlemler alınacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
✓	✓	✓	✓	✓

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	Hâkimler ve Savcılar Kurulu
Gerçekleştirilecek Faaliyet	İdari Faaliyet

Faaliyet 1.8.c İstinaf kanun yolu aşamasında da hedef süreler belirlenecektir.

2025	2026	2027	2028	2029
✓				

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	Hâkimler ve Savcılar Kurulu
Gerçekleştirilecek Faaliyet	İdari Faaliyet

Faaliyet 1.8.d Adalet hizmetlerinin zamanında, etkin ve kaliteli bir şekilde sunulması için kurumsal performans ve verimliliğe ilişkin çalışmalar yapmak üzere Bakanlık bünyesinde "Adalet Teşkilatı Performans ve Verimliliği Daire Başkanlığı" kurulacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
✓				

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	
Gerçekleştirilecek Faaliyet	İdari Faaliyet

Faaliyet 1.8.e Yargısal faaliyetlerin yerine getirilmesinde başta hedef süre uyulması olmak üzere kurumsal performans ve verimliliğe ilişkin çalışmalar yapmak için Hâkimler ve Savcılar Kurulu bünyesinde "Yargı Teşkilatı Performans ve Verimliliği Birimi" kurulacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
✓				

Sorumlu Kurum	Hâkimler ve Savcılar Kurulu
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	Adalet Bakanlığı
Gerçekleştirilecek Faaliyet	İdari Faaliyet

Faaliyet 1.8.f Duruşmaların kesintisiz devamı ilkesine uyulacak ve kanunda gösterilen istisnai hâllerde duruşmaların en fazla iki ay ertelenebilmesi sağlanacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
✓	✓	✓		

Sorumlu Kurum	Hâkimler ve Savcılar Kurulu
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	Adalet Bakanlığı
Gerçekleştirilecek Faaliyet	İdari Faaliyet

Faaliyet 1.8.g Bekletici sorun yapılan hâllerde "duruşmalara ara verilmesi kararı" verilerek bekletici sorunun bitimine kadar duruşma yapılmaması sağlanacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
✓				

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	
Gerçekleştirilecek Faaliyet	Mevzuat Değişikliği

YARGI REFORMU STRATEJİSİ

Faaliyet 1.8.h İlk derece yargılamalarında, dosyalara bakma sırasına ilişkin uygulamanın makul sürede yargılanma hakkının ihlalini önleyecek şekilde düzenlenmesi sağlanacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
✓	✓			

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	Hâkimler ve Savcılar Kurulu
Gerçekleştirilecek Faaliyet	İkincil Mevzuat Değişikliği İdari Faaliyet

Faaliyet 1.8.i Duruşma yapılmaksızın dosya üzerinden çözülebilecek uyuşmazlıkların kapsamı genişletilecektir.

2025	2026	2027	2028	2029
	✓			

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	
Gerçekleştirilecek Faaliyet	Mevzuat Değişikliği

Faaliyet 1.8.j Bozma kararı verilen dosyaların öncelikle ve ivedilikle görülmesi sağlanacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
✓				

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	
Gerçekleştirilecek Faaliyet	İkincil Mevzuat Değişikliği İdari Faaliyet

Hedef 1.9

Yargı bilişim sistemi güncel teknolojiler doğrultusunda daha da geliştirilecektir.

Faaliyet 1.9.a Yargılama faaliyetlerini destekleyici yapay zekâ temelli öneri sistemleri geliştirilecektir.

2025	2026	2027	2028	2029
✓	✓	✓	✓	✓

Sorumlu Kurum

Adalet Bakanlığı

İş Birliği Yapılacak Kurumlar

Gerçekleştirilecek Faaliyet

İdari Faaliyet

Faaliyet 1.9.b Yapay zekâ teknolojisinin bilişim sistemine entegrasyonu sağlanarak vatandaşların adalete erişimi kolaylaştırılacak ve yargılama süreçleri hızlandırılacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
✓	✓	✓	✓	✓

Sorumlu Kurum

Adalet Bakanlığı

İş Birliği Yapılacak Kurumlar

Gerçekleştirilecek Faaliyet

İdari Faaliyet

Faaliyet 1.9.c Yapay zekânın belgelerin anlık olarak analizinde, eksik bilgi ve belgelerin hızlı bir şekilde tamamlanmasında, bilirkişi raporlarının kontrolünde, yazışmaların otomatik takibinde ve kurumlar arası bilgi paylaşımında kullanılması sağlanacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
✓	✓	✓	✓	✓

Sorumlu Kurum

Adalet Bakanlığı

İş Birliği Yapılacak Kurumlar

Gerçekleştirilecek Faaliyet

İdari Faaliyet

YARGI REFORMU STRATEJİSİ

Faaliyet 1.9.d Yapay zekâ uygulamalarını geliştirecek, bu uygulamaların etik ve hukuki çerçevesini belirleyecek kurumsal bir yapı oluşturulacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
	✓			

Sorumlu Kurum

Adalet Bakanlığı

İş Birliği Yapılacak Kurumlar

Gerçekleştirilecek Faaliyet

İdari Faaliyet

Faaliyet 1.9.e Makul sürede yargılanma hakkının ve adalete erişimin geliştirilmesi amacıyla dijital çözüm platformları, çevrim içi uyuşmazlık çözüm yöntemleri ve elektronik duruşma yöntemleri geliştirilecektir.

2025	2026	2027	2028	2029
	✓	✓	✓	

Sorumlu Kurum

Adalet Bakanlığı

İş Birliği Yapılacak Kurumlar

Gerçekleştirilecek Faaliyet

Mevzuat Değişikliği
İdari Faaliyet

Faaliyet 1.9.f Duruşmaların elektronik ortamda kayıt altına alınması sağlanacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
		✓		

Sorumlu Kurum

Adalet Bakanlığı

İş Birliği Yapılacak Kurumlar

Gerçekleştirilecek Faaliyet

Mevzuat Değişikliği
İdari Faaliyet

Faaliyet 1.9.g Hukuk mahkemelerinde e-duruşma uygulaması, istinabe işlemlerini kapsayacak şekilde yaygınlaştırılacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
✓				

Sorumlu Kurum

Adalet Bakanlığı

İş Birliği Yapılacak Kurumlar

Gerçekleştirilecek Faaliyet

Mevzuat Değişikliği
İdari Faaliyet

Faaliyet 1.9.h Günümüz ihtiyaçlarına cevap verebilen, güncel teknolojilerle uyumlu ve siber güvenlik önlemleri güçlendirilmiş yeni UYAP yazılımı tamamlanacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
	✓			

Sorumlu Kurum

Adalet Bakanlığı

İş Birliği Yapılacak Kurumlar

Gerçekleştirilecek Faaliyet

İdari Faaliyet

Faaliyet 1.9.i UYAP üzerinden çevrim içi olarak verilen hizmet ve entegrasyon sayısı artırılabacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
✓	✓	✓	✓	✓

Sorumlu Kurum

Adalet Bakanlığı

İş Birliği Yapılacak Kurumlar

Tüm Kurumlar

Gerçekleştirilecek Faaliyet

İdari Faaliyet

Hedef 1.10

Adli ve idari yargı adalet komisyonları yeniden yapılandırılacaktır.

Faaliyet 1.10.a Adalet komisyonlarının yapısı ve görev alanı yargı hizmetlerinin etkinliğini sağlayacak şekilde yeniden belirlenecektir.

2025	2026	2027	2028	2029
✓	✓			

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	Hâkimler ve Savcılar Kurulu
Gerçekleştirilecek Faaliyet	Mevzuat Değişikliği

Faaliyet 1.10.b Makul sürede yargılanma hakkını güçlendirmek ve hedef süre başta olmak üzere performans ve verimliliğe ilişkin uygulama ve araçlara yönelik işleri yürütmek üzere adalet komisyonları bünyesinde "Yargı Hizmetlerinin Etkinliği" büroları oluşturulacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
✓				

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	Hâkimler ve Savcılar Kurulu
Gerçekleştirilecek Faaliyet	Mevzuat Değişikliği İdari Faaliyet

Faaliyet 1.10.c Adalet komisyonu başkanının başkanlığında adalet hizmetlerinin işleyişine ilişkin sorunların tespiti ve çözüm önerileri getirilmesi için hâkim ve Cumhuriyet savcılar ile ilgili kurum ve kuruluşların temsilcilerinin katılacağı bir mekanizma oluşturulacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
✓	✓			
Sorumlu Kurum		Adalet Bakanlığı		
İş Birliği Yapılacak Kurumlar		Hâkimler ve Savcılar Kurulu Tüm Kurumlar		
Gerçekleştirilecek Faaliyet		İdari Faaliyet		

Faaliyet 1.10.d Adalet komisyonu başkanlarına yargılamaların hedef sürede tamamlanmasına yönelik görevler verilecektir.

2025	2026	2027	2028	2029
✓	✓			
Sorumlu Kurum		Adalet Bakanlığı		
İş Birliği Yapılacak Kurumlar		Hâkimler ve Savcılar Kurulu		
Gerçekleştirilecek Faaliyet		Mevzuat Değişikliği İdari Faaliyet		

Faaliyet 1.10.e Adalet komisyonlarına, adalet dairelerinin iş durumu ve işleyişi ile bu hizmetlerin sunumunu olumsuz etkileyen faktörleri tespit ederek çözüm önerilerini kapsayan rapor hazırlama ve bu raporu Adalet Bakanlığı ile Hâkimler ve Savcılar Kuruluna gönderme görevi verilecektir.

2025	2026	2027	2028	2029
✓	✓			

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	Hâkimler ve Savcılar Kurulu
Gerçekleştirilecek Faaliyet	Mevzuat Değişikliği İdari Faaliyet

Faaliyet 1.10.f Adalet komisyonu başkanlarına, belli bir kıdeme ulaşınca kadar hâkimler hakkında rapor yazma yetkisi verilecektir.

2025	2026	2027	2028	2029
✓	✓			

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	Hâkimler ve Savcılar Kurulu
Gerçekleştirilecek Faaliyet	Mevzuat Değişikliği

Hedef 1.11**Adalet ve yargı teşkilatının teftişine ilişkin kapasite artırılabacaktır.****Faaliyet 1.11.a** Performans ve verimlilik artırılarak yargısal süreçlerin makul sürede tamamlanması için önleyici teftiş uygulamaları geliştirilecektir.

2025	2026	2027	2028	2029
✓	✓	✓	✓	✓

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı Hâkimler ve Savcılar Kurulu
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	
Gerçekleştirilecek Faaliyet	Mevzuat Değişikliği İdari Faaliyet

Faaliyet 1.11.b Teftiş kurulları önleyici teftiş uygulamalarının geliştirilmesini sağlayacak şekilde yeniden yapılandırılacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
	✓			

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı Hâkimler ve Savcılar Kurulu
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	
Gerçekleştirilecek Faaliyet	İdari Faaliyet

YARGI REFORMU STRATEJİSİ

Faaliyet 1.11.c Teftiş kurulları bünyesinde anlık takip yapacak ve tespit edilen sorunları anında çözüme kavuşturacak birimler oluşturulacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
	✓			

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı Hâkimler ve Savcılar Kurulu
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	
Gerçekleştirilecek Faaliyet	İdari Faaliyet

Faaliyet 1.11.d Denetim sonu raporlarında iyi uygulama örneklerine yer verilecektir.

2025	2026	2027	2028	2029
	✓			

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı Hâkimler ve Savcılar Kurulu
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	
Gerçekleştirilecek Faaliyet	İdari Faaliyet

Faaliyet 1.11.e Müfettişliğe atanmak için aranan mesleki kıdem süresi artırılacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
	✓			

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	Hâkimler ve Savcılar Kurulu
Gerçekleştirilecek Faaliyet	Mevzuat Değişikliği

Faaliyet 1.11.f Müfettişlerin atanmalarını takiben ve görevlerinin devamı süresince uzmanlık gerektiren alanlarda eğitim almaları sağlanacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
	✓	✓	✓	✓

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı Hâkimler ve Savcılar Kurulu
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	Türkiye Adalet Akademisi
Gerçekleştirilecek Faaliyet	İdari Faaliyet

Faaliyet 1.11.g Cumhuriyet savcılarının adalet daireleri ile kasa hesapları üzerindeki gözetim ve denetim yetkisinin güçlendirilmesi için ağır ceza merkezlerinde denetim büroları kurulacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
	✓			

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	
Gerçekleştirilecek Faaliyet	İdari Faaliyet

Hedef 1.12

Bilirkişilikten kaynaklanan sorunların giderilmesi için mevzuat düzenlemesi yapılacak ve idari tedbirler alınacaktır.

Faaliyet 1.12.a Bilirkişilik temel ve alt uzmanlık alanları ile bilirkişilerde aranan nitelikler güncellenecektir.

2025	2026	2027	2028	2029
✓				

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	
Gerçekleştirilecek Faaliyet	İdari Faaliyet

Faaliyet 1.12.b Yüksek mahkeme içtihatları doğrultusunda ihtiyaç duyulan alanlarda bilirkişilere yönelik eğitimler verilecektir.

2025	2026	2027	2028	2029
✓	✓	✓	✓	✓

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	Tüm Kurumlar
Gerçekleştirilecek Faaliyet	İdari Faaliyet

Faaliyet 1.12.c Bilirkişilik hizmetlerinde standart sağlanması ve raporların daha kısa sürede hazırlanması için başta taşınmaz ve taşıt değerlendirme konularında olmak üzere özel hukuk tüzel kişi bilirkişiliği uygulaması yaygınlaştırılacak ve etkinliği sağlanacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
✓	✓			

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	
Gerçekleştirilecek Faaliyet	İdari Faaliyet

Faaliyet 1.12.d Bilirkişilerin raporlarını hazırlaması için öngörülen süreler kısaltılacak, raporunu süresinde ibraz etmeyen, bilirkişilik görevini istismar eden ya da gerçeğe aykırı rapor veren bilirkişiler hakkındaki yaptırımlar daha caydırıcı hâle getirilecektir.

2025	2026	2027	2028	2029
✓	✓			

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	
Gerçekleştirilecek Faaliyet	Mevzuat Değişikliği

Faaliyet 1.12.e Bilirkişilerin performansına ilişkin usul ve esaslar belirlenip performans sistemi uygulanmaya başlandıktan sonra otomatik tevzi sistemi getirilerek bilirkişilerin sıra ile görevlendirilmeleri sağlanacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
	✓			

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	
Gerçekleştirilecek Faaliyet	İdari Faaliyet

Faaliyet 1.12.f Bilirkişilerin uyacağı rehber ilkeler ve bilirkişi raporlarında bulunması gereken standartlar revize edilerek temel ve alt uzmanlık alanlarına yönelik rapor şablonları oluşturulacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
✓				

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	
Gerçekleştirilecek Faaliyet	İdari Faaliyet

Hedef 1.13

Tebliğat işlemlerinde hataların azaltılmasına ve tebligatların hızlı yapılabilmesine yönelik mevzuat düzenlemesi yapılacak ve idari tedbirler alınacaktır.

Faaliyet 1.13.a Usulsüz tebligatı azaltacak daha sade bir tebligat usulü belirlenecektir.

2025	2026	2027	2028	2029
✓	✓			

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı (Posta ve Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketi)
Gerçekleştirilecek Faaliyet	Mevzuat Değişikliği

Faaliyet 1.13.b Zorunlu elektronik tebligat uygulaması tüm kamu görevlilerini de kapsayacak şekilde yaygınlaştırılacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
✓	✓			

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı (Posta ve Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketi)
Gerçekleştirilecek Faaliyet	Mevzuat Değişikliği

Faaliyet 1.13.c Yurt dışında yaşayan vatandaşlara ülkeye giriş ve çıkışlarda elektronik tebligat adresi alma zorunluluğu getirilecektir.

2025	2026	2027	2028	2029
✓	✓			

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı (Posta ve Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketi)
Gerçekleştirilecek Faaliyet	Mevzuat Değişikliği

Faaliyet 1.13.d Yabancılarla yapılacak tebligata ilişkin mevzuat hükümleri tebligatı kolaylaştıracak şekilde yeniden düzenlenecektir.

2025	2026	2027	2028	2029
✓	✓			

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	
Gerçekleştirilecek Faaliyet	Mevzuat Değişikliği

Faaliyet 1.13.e Tebligat Kanunu'na göre elektronik tebligat adresi alma zorunluluğu bulunanlar bakımından dava ve cevap dilekçeleri ile icra takiplerinde elektronik tebligat adresi bildirme zorunluluğu getirilecektir.

2025	2026	2027	2028	2029
✓	✓			

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	
Gerçekleştirilecek Faaliyet	Mevzuat Değişikliği

Hedef 1.14

Adli Tıp Kurumunun bilimsel, teknik, fiziki ve idari kapasitesi güçlendirilecektir.

Faaliyet 1.14.a Kurumun merkez ve taşra teşkilatının organizasyon yapısı ile fiziki altyapısı güçlendirilecektir.

2025	2026	2027	2028	2029
✓	✓	✓	✓	✓

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	
Gerçekleştirilecek Faaliyet	İdari Faaliyet

Faaliyet 1.14.b Adli tıp ihtisas kurulu, adli tıp ihtisas dairesi, adli tıp grup başkanlığı ve adli tıp şube müdürlüğü sayıları artırılacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
✓	✓	✓	✓	✓

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	
Gerçekleştirilecek Faaliyet	İdari Faaliyet

Faaliyet 1.14.c Kurumun teknolojik altyapısı yapay zekâ uygulamaları da kullanılarak geliştirilecektir.

2025	2026	2027	2028	2029
✓	✓	✓	✓	✓

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	
Gerçekleştirilecek Faaliyet	İdari Faaliyet

Faaliyet 1.14.d Kurumun uluslararası akreditasyon kapsamındaki kapasitesi güçlendirilecek ve adli bilimler alanında ulusal ve uluslararası etkinliği artırılacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
✓	✓	✓	✓	✓

Sorumlu Kurum

Adalet Bakanlığı

İş Birliği Yapılacak Kurumlar

Gerçekleştirilecek Faaliyet

İdari Faaliyet

Hedef 1.15

Noterliklerin görev tanımları, yargının iş yükünü azaltacak şekilde yeniden düzenlenecektir.

Faaliyet 1.15.a Noterlik Kanunu yargı hizmetlerinin etkinliği kapsamındaki güncel ihtiyaçların gözetilmesi suretiyle yenilenecektir.

2025	2026	2027	2028	2029
	✓			

Sorumlu Kurum

Adalet Bakanlığı

İş Birliği Yapılacak Kurumlar

Türkiye Noterler Birliği

Gerçekleştirilecek Faaliyet

Mevzuat Değişikliği

Faaliyet 1.15.b Hukuk fakültesi mezunlarının görev yapacağı noter yardımcılığı müessesesi sisteme kazandırılacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
✓				

Sorumlu Kurum

Adalet Bakanlığı

İş Birliği Yapılacak Kurumlar

Türkiye Noterler Birliği

Gerçekleştirilecek Faaliyet

Mevzuat Değişikliği

YARGI REFORMU STRATEJİSİ

Faaliyet 1.15.c Vasiyetnamenin açılması ve mirasçı atama belgesinin verilmesi, tevdi yerinin belirlenmesi, ortak konuta davet, malın ayıplı olup olmadığının tespiti gibi bazı çekişmesiz yargı işleri ile henüz davanın açılmamış olduğu dönemle sınırlı olmak üzere delil tespitinin noterlikler tarafından da yapılabilmesi sağlanacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
	✓			

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	Türkiye Noterler Birliği
Gerçekleştirilecek Faaliyet	Mevzuat Değişikliği

Faaliyet 1.15.d Hukuki güvenliğin artırılması için belli bir miktarı aşan veya özellik arz eden bazı sözleşme ve işlemlerde noter onayı alınmasını teşvik edecek düzenlemeler yapılacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
	✓			

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	Türkiye Noterler Birliği
Gerçekleştirilecek Faaliyet	Mevzuat Değişikliği İdari Faaliyet

Faaliyet 1.15.e "Elektronik Kimlik Doğrulama Sistemi" yaygınlaştırılacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
✓				

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	Türkiye Noterler Birliği
Gerçekleştirilecek Faaliyet	İdari Faaliyet

Faaliyet 1.15.f Noterler tarafından düzenlenen belgelerde karekod uygulamasına geçilecektir.

2025	2026	2027	2028	2029
✓				

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	Türkiye Noterler Birliği
Gerçekleştirilecek Faaliyet	İkincil Mevzuat Değişikliği İdari Faaliyet

Faaliyet 1.15.g Kıymetli evrak ve banka protestolarının noterliklerde elektronik ortamda yapılması sağlanacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
✓				

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	Türkiye Noterler Birliği
Gerçekleştirilecek Faaliyet	Mevzuat Değişikliği

Faaliyet 1.15.h "Ulusal Taşıt Tanıma Sistemi" (UTTS) ile noterlikler arasında entegrasyon sağlanacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
✓				

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	Türkiye Noterler Birliği
Gerçekleştirilecek Faaliyet	İdari Faaliyet

Faaliyet 1.15.i Taşınmaz satış vaadi sözleşmelerinin de noterliklerce tapu siciline şerh olarak işlenebilmesi sağlanacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
	✓	✓		

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Türkiye Noterler Birliği
Gerçekleştirilecek Faaliyet	İdari Faaliyet

Hedef 1.16

Adalet teşkilatının kamuoyuyla iletişimini güçlendirmeye yönelik çalışmalar yapılacaktır.

Faaliyet 1.16.a Adalet Bakanlığı bünyesinde adalet teşkilatının kamuoyu ve medya ile iletişimini güçlendirecek ve doğru bilgilerin zamanında kamuoyuyla paylaşılmasını sağlayacak kurumsal bir yapı oluşturulacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
✓				

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	
Gerçekleştirilecek Faaliyet	Mevzuat Değişikliği

Faaliyet 1.16.b Basın sözcülerine ve medya iletişim bürolarında görevli personele yönelik farkındalık ve eğitim çalışmaları yapılacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
✓	✓	✓	✓	✓

Sorumlu Kurum

Adalet Bakanlığı

İş Birliği Yapılacak Kurumlar

Gerçekleştirilecek Faaliyet

İdari Faaliyet

Faaliyet 1.16.c Yargı medya ilişkilerinin geliştirilmesi amacıyla medya mensuplarının katıldığı etkinlikler düzenlenecektir.

2025	2026	2027	2028	2029
✓	✓	✓	✓	✓

Sorumlu Kurum

Adalet Bakanlığı

İş Birliği Yapılacak Kurumlar

Gerçekleştirilecek Faaliyet

İdari Faaliyet

Faaliyet 1.16.d İhtiyaç duyulan adliyelerde, medya iletişim bürolarında iletişim fakültesi mezunu tecrübeli personelin istihdamı sağlanacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
	✓			

Sorumlu Kurum

Adalet Bakanlığı

İş Birliği Yapılacak Kurumlar

Gerçekleştirilecek Faaliyet

İdari Faaliyet

Hedef 1.17

İlgili kurumlarla iş birliği hâlinde uluslararası adli yardımlaşma ve adli iş birliğine ilişkin kapasite geliştirilecektir.

Faaliyet 1.17.a Adalet Bakanlığı yurt dışı teşkilatı, adli iş birliğinin yoğun olduğu ülkelerde yaygınlaştırılacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
✓	✓	✓	✓	✓

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	Dışişleri Bakanlığı
Gerçekleştirilecek Faaliyet	İdari Faaliyet

Faaliyet 1.17.b Sınraşan örgütlü suçlar, terör, terörizmin finansmanı, sanal ortamda işlenen suçlar, insan ticareti, göçmen kaçakçılığı, suçtan kaynaklanan mal varlığı değerlerini aklama ve uyuşturucu madde ticareti suçları alanında uluslararası iş birliği geliştirilecektir.

2025	2026	2027	2028	2029
✓	✓	✓	✓	✓

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	Dışişleri Bakanlığı
Gerçekleştirilecek Faaliyet	İdari Faaliyet

Faaliyet 1.17.c Cezai konularda uluslararası adli iş birliğinin geliştirilmesi ve bu alanda adliyeler düzeyinde koordinasyonun oluşturulması amacıyla iş yükünün dikkate alınması suretiyle "Cezai Konularda Uluslararası Adli İş Birliği Büroları" kurulacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
✓	✓			

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	
Gerçekleştirilecek Faaliyet	İdari Faaliyet

Hedef 1.18

Avrupa Birliği'ne üyelik sürecine ilişkin kurumsal kapasite geliştirilecektir.

Faaliyet 1.18.a AB projeleri konusunda eğitimler düzenlenecek ve projelerin etkinlik ve sürdürülebilirliğinin ölçülmesi ve takip edilmesine ilişkin kapasite geliştirilecektir.

2025	2026	2027	2028	2029
✓	✓	✓	✓	✓

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	Dışişleri Bakanlığı
Gerçekleştirilecek Faaliyet	İdari Faaliyet

Faaliyet 1.18.b Yargı mensuplarının başta Avrupa Birliği olmak üzere uluslararası kuruluşlarda staj görmeleri sağlanacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
	✓	✓	✓	✓

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	Dışişleri Bakanlığı
Gerçekleştirilecek Faaliyet	İdari Faaliyet

Faaliyet 1.18.c AB'ye katılım süreci kapsamında müktesebat uyumuna ilişkin çalışmalara devam edilecektir.

2025	2026	2027	2028	2029
✓	✓	✓	✓	✓

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	Dışişleri Bakanlığı
Gerçekleştirilecek Faaliyet	İdari Faaliyet

AMAC 2

İnsan
Kaynakları
Kapasitesinin
Güçlendirilmesi

YARGI REFORMU STRATEJİSİ

 Adalet hizmetlerinin nitelikli bir şekilde sunulabilmesi ve bunun devamlılığının sağlanabilmesi güçlü bir kurumsal yapıyla birlikte nitelikli bir insan kaynağını da gerektirmektedir.

Geride bırakılan dönemde yargı mensupları ve personelinin nitelik ve niceliğinin artırılması için yapılan çalışmalarla önemli bir gelişme kaydedilmiştir. Yeni Yargı Reformu Stratejisinde de insan kaynakları kapasitesinin güçlendirilmesi amacıyla önemli hedef ve faaliyetler belirlenmiştir. Bu amaç kapsamında ele alınan konuların başında hukuk eğitiminin daha da güçlendirilmesi gelmektedir. Belge’de hukuk eğitiminin niteliğinin artırılmasına yönelik olarak hukuk fakültelerine girişte aranan başarı sıralamasının yükseltilmesi, fakülte açılmasında yeni kriterler belirlenmesi, eğitim döneminde muhakeme yeteneğini ölçmeye en elverişli yöntem olduğu kabul edilen yazılı sınav usulünün uygulanması ve müfredatın daha da genişletilerek çeşitlendirilmesi gibi birçok faaliyet belirlenmiştir. Bu faaliyetlerin tümü, yargı kamuoyunun üzerinde fikir birliğine vardığı konulardır.

Hâkim ve savcı yardımcılığı müessesesi ile mesleğe hazırlık döneminin daha etkin kılınmasının yanı sıra hâkim ve savcılara yargı faaliyetlerinde destek imkânlarının artırılması hedeflenmiştir. Bu kurumsal reform başarıyla hayata geçirilmiştir. Yeni dönemde uygulama izlenerek daha da güçlendirilecektir.

Nüfus artışı, gelişen ekonomik ilişkiler ve teknolojiye bağlı olarak yargının iş yükü sürekli artmaktadır. Yargı teşkilatının kapasitesinin artan iş yükünü karşılayacak ve makul süreleri aşan yargılamaları engelleyecek şekilde güçlendirilmesi, öncelikli hedeflerden biridir. Bu kapsamda Belge’de hâkim, savcı ve personel sayısının iş yüküyle orantılı bir düzeyde olmasına ve yargı faaliyetlerine destek vermek üzere uzmanlık hizmetlerinin geliştirilmesine yönelik hedefler belirlenmiştir.

Hâkim ve savcılarının nakil, terfi ve disiplin işlemlerine dair hükümlerin performansı olumlu etkileyecek düzenlemelerle geliştirilmesi de önemlidir. Belge’de yer verilen düzenlemelerle performansın yükseltilmesi, mesleki verimliliğin artırılması ve yargı mensuplarının mesleki güvencelerinin geliştirilmesi hedeflenmektedir.

Adalet hizmetlerinde görev alan personelin mesleki kariyer imkânlarının geliştirilmesi bir yandan yardımcı personelin performansını artırırken diğer yandan hâkim ve savcılarının yargısal nitelik taşımayan bir kısım işlerinin yardımcı personele devredilmesi suretiyle iş yükünün azaltılmasını sağlayacaktır. Bu kapsamda, zabıt kâtipliği ile yazı işleri müdürlüğü arasında “uzman kâtiplik” ünvanı ihdas edilmesi hedeflenmiştir. Bu ünvanın ihdas edilmesiyle birlikte yazı işleri müdürlerinin görev tanımlarının yeniden yapılması ve özellikle hukuk yargılamaları yönünden yetkilerinin genişletilmesi yargı mensuplarının salt yargısal niteliği haiz işlere yoğunlaşmasına katkı sağlayacaktır.

Amaç 2

İnsan kaynakları kapasitesinin güçlendirilmesi

Hedef 2.1

İlgili kurumlarla iş birliği hâlinde hukuk eğitiminin kalitesini artıracak tedbirler geliştirilecektir.

Faaliyet 2.1.a Hukuk fakültelerine girişte aranan başarı sıralamasının aşamalı olacak şekilde yükseltilmesi sağlanacak ve yerleştirmede esas alınan puan türünün hukuk eğitiminin niteliğine uygun bir şekilde yeniden belirlenmesi için çalışmalar yürütülecektir.

2025	2026	2027	2028	2029
✓	✓			

Sorumlu Kurum

Yükseköğretim Kurulu

İş Birliği Yapılacak Kurumlar

Adalet Bakanlığı

Gerçekleştirilecek Faaliyet

İkincil Mevzuat Değişikliği

Faaliyet 2.1.b Üniversiteye giriş sınavında hukuk fakültelerini tercih edenlerden en yüksek puanı alan veya eğitim sürecinde başarı gösteren belli sayıda öğrenciye "Adalet Bakanlığı Bursu" verilecektir.

2025	2026	2027	2028	2029
	✓			

Sorumlu Kurum

Adalet Bakanlığı

İş Birliği Yapılacak Kurumlar

Hazine ve Maliye Bakanlığı

Gerçekleştirilecek Faaliyet

Mevzuat Değişikliği
İdari Faaliyet

YARGI REFORMU STRATEJİSİ

Faaliyet 2.1.c Hukuk fakültesi açılmasında aranan kriterler yeniden belirlenecektir.

2025	2026	2027	2028	2029
	✓			

Sorumlu Kurum

Yükseköğretim Kurulu

İş Birliği Yapılacak Kurumlar

Adalet Bakanlığı

Gerçekleştirilecek Faaliyet

İkincil Mevzuat Değişikliği

Faaliyet 2.1.d Hukuk fakültelerinde metodoloji, hukuki gerekçelendirme, hukuk dili, etik gibi konuları içeren müfredat değişikliği yapılacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
	✓			

Sorumlu Kurum

Yükseköğretim Kurulu

İş Birliği Yapılacak Kurumlar

Adalet Bakanlığı

Gerçekleştirilecek Faaliyet

İdari Faaliyet

Faaliyet 2.1.e Hukuk fakültelerinde ölçme değerlendirme aracı olarak test tekniği yerine yazılı sınav uygulamasının tercih edilmesi için çalışmalar yapılacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
	✓			

Sorumlu Kurum

Yükseköğretim Kurulu

İş Birliği Yapılacak Kurumlar

Adalet Bakanlığı

Gerçekleştirilecek Faaliyet

İdari Faaliyet

Faaliyet 2.1.f Hukuk fakültesi öğrencilerinin adliyede, avukat, noter ve arabulucu yanında staj yapmaları sağlanacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
✓	✓	✓	✓	✓

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	Yükseköğretim Kurulu
Gerçekleştirilecek Faaliyet	İdari Faaliyet

Hedef 2.2

Türkiye Adalet Akademisinin kurumsal yapısı güçlendirilecektir.

Faaliyet 2.2.a Türkiye Adalet Akademisinin görev ve yetkileri kanunla düzenlenecektir.

2025	2026	2027	2028	2029
✓				

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	Türkiye Adalet Akademisi
Gerçekleştirilecek Faaliyet	Mevzuat Değişikliği

Faaliyet 2.2.b Meslek içi eğitimlerin uzmanlaşmaya yönelik, etkin ve yaygın bir şekilde yapılabilmesi için Türkiye Adalet Akademisine bağlı eğitim merkezleri kurulacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
✓				

Sorumlu Kurum	Türkiye Adalet Akademisi
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	
Gerçekleştirilecek Faaliyet	İdari Faaliyet

YARGI REFORMU STRATEJİSİ

Faaliyet 2.2.c Eğitim öğretim faaliyetleriyle ilgili belirli konularda karar almak ve görüş bildirmek üzere yargı ve adalet alanında farklı kurumların temsilcilerinin katılımıyla Türkiye Adalet Akademisi bünyesinde "Eğitim Kurulu" oluşturulacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
✓				

Sorumlu Kurum	Türkiye Adalet Akademisi
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	Adalet Bakanlığı
Gerçekleştirilecek Faaliyet	Mevzuat Değişikliği İdari Faaliyet

Faaliyet 2.2.d Hukuk profesyonellerine yönelik sertifikalı uzmanlık eğitimleri düzenlenecektir.

2025	2026	2027	2028	2029
✓	✓	✓	✓	✓

Sorumlu Kurum	Türkiye Adalet Akademisi
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	
Gerçekleştirilecek Faaliyet	İdari Faaliyet

Faaliyet 2.2.e Türkiye Adalet Akademisi bünyesinde "Hukuk Araştırmaları Merkezi" kurulacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
✓				

Sorumlu Kurum	Türkiye Adalet Akademisi
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	
Gerçekleştirilecek Faaliyet	İkincil Mevzuat Değişikliği

Faaliyet 2.2.f Yapay zekâya dayalı dijital eğitim içerikleri oluşturulacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
✓	✓	✓	✓	✓

Sorumlu Kurum	Türkiye Adalet Akademisi
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	Adalet Bakanlığı
Gerçekleştirilecek Faaliyet	İdari Faaliyet

Hedef 2.3

Hâkim ve savcı yardımcılığı süreci mesleki niteliğin artırılmasına hizmet edecek şekilde yapılandırılacak ve meslek içi eğitim güçlendirilecektir.

Faaliyet 2.3.a Hâkim ve savcı yardımcılığı sınav sürecinin test, yazılı sınav ve mülakat aşamalarından oluşması sağlanacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
	✓			

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	
Gerçekleştirilecek Faaliyet	Mevzuat Değişikliği

Faaliyet 2.3.b Yurt dışında yabancı dil öğrenimi gören ve lisansüstü eğitim alan hâkim ve Cumhuriyet savcısı sayısının artırılması sağlanacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
✓	✓	✓	✓	✓

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	Hâkimler ve Savcılar Kurulu
Gerçekleştirilecek Faaliyet	İdari Faaliyet

Faaliyet 2.3.c Hâkim ve Cumhuriyet savcılarının yurt dışı uygulamalarını yerinde görmeleri için çalışma ziyareti yapmaları ve staj imkânlarının artırılması sağlanacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
✓	✓	✓	✓	✓

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	Hâkimler ve Savcılar Kurulu
Gerçekleştirilecek Faaliyet	İdari Faaliyet

Hedef 2.4

Hâkim ve Cumhuriyet savcısı ile personel sayısının iş yüküyle orantılı bir düzeyde olması sağlanacak ve yargısal faaliyetlere destek vermek üzere uzmanlık hizmetleri geliştirilecektir.

Faaliyet 2.4.a Hâkim, Cumhuriyet savcısı ve personel ihtiyacı her yıl performans yönetimi araçlarının kullanılması suretiyle yapılacak analize dayalı olarak belirlenecektir.

2025	2026	2027	2028	2029
✓	✓	✓	✓	✓

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	Hâkimler ve Savcılar Kurulu
Gerçekleştirilecek Faaliyet	İdari Faaliyet

Faaliyet 2.4.b Adliyelerde görevli hâkim ve Cumhuriyet savcısı sayısının iş yüküne ve ortalama görülme sürelerine dayalı olarak belirlenmesi sağlanacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
✓	✓	✓	✓	✓

Sorumlu Kurum	Hâkimler ve Savcılar Kurulu
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	Adalet Bakanlığı
Gerçekleştirilecek Faaliyet	İdari Faaliyet

Faaliyet 2.4.c Mahkeme ve savcılık kalemlerinde görev almak üzere bilişim başta olmak üzere ihtiyaç duyulan farklı ihtisas alanlarında yeni uzman kadrolar oluşturulacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
	✓			

Sorumlu Kurum

Adalet Bakanlığı

İş Birliği Yapılacak Kurumlar

Gerçekleştirilecek Faaliyet

Mevzuat Değişikliği

Hedef 2.5

Hâkim ve Cumhuriyet savcılarının nakil, terfi ve disiplinlerine ilişkin hükümler yeniden düzenlenecektir.

Faaliyet 2.5.a Hâkim ve Cumhuriyet savcılarının disiplin süreçlerindeki hakları genişletilecek ve soruşturmaların terfiye etkisine ilişkin hükümler mesleki öngörülebilirlik kapsamında gözden geçirilecektir.

2025	2026	2027	2028	2029
	✓			

Sorumlu Kurum

Adalet Bakanlığı

İş Birliği Yapılacak Kurumlar

Hâkimler ve Savcılar Kurulu

Gerçekleştirilecek Faaliyet

Mevzuat Değişikliği

Faaliyet 2.5.b Hâkim ve Cumhuriyet savcılarının nakilleri coğrafi teminat çerçevesinde gerçekleştirilecektir.

2025	2026	2027	2028	2029
✓	✓	✓	✓	✓

Sorumlu Kurum

Hâkimler ve Savcılar Kurulu

İş Birliği Yapılacak Kurumlar

Gerçekleştirilecek Faaliyet

İdari Faaliyet

Faaliyet 2.5.c Atama ve nakil mevzuatında yer alan bölge sistemi yeniden düzenlenecektir.

2025	2026	2027	2028	2029
	✓			

Sorumlu Kurum	Hâkimler ve Savcılar Kurulu
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	Adalet Bakanlığı
Gerçekleştirilecek Faaliyet	İkincil Mevzuat Değişikliği

Faaliyet 2.5.d Disiplin suçları ve disiplin cezaları, yargısal verimliliği içerecek daha objektif ölçütlerle yeniden tanımlanacak ve soruşturmalar için düzenlenen süreler öngörülebilirlik ve hâkimlik teminatı çerçevesinde yeniden belirlenecektir.

2025	2026	2027	2028	2029
	✓			

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	Hâkimler ve Savcılar Kurulu
Gerçekleştirilecek Faaliyet	Mevzuat Değişikliği

Faaliyet 2.5.e Terfi kriterleri ile tevzi puanı uygulamaları gözden geçirilerek dosya bazlı ve niteliği öne çıkaracak yeni ölçütler belirlenecektir.

2025	2026	2027	2028	2029
✓	✓			

Sorumlu Kurum	Hâkimler ve Savcılar Kurulu
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	Adalet Bakanlığı
Gerçekleştirilecek Faaliyet	İdari Faaliyet

Faaliyet 2.5.f İhtisas mahkemelerinde görevlendirilecek hâkimlerin müstemir yetkileri belirlenirken önceki yetkileri ve talepleri ile daha önce almış oldukları meslek içi eğitimleri ve mesleki eserlerinin bulunması hususu gözetilecektir.

2025	2026	2027	2028	2029
✓	✓	✓	✓	✓

Sorumlu Kurum

Hâkimler ve Savcılar Kurulu

İş Birliği Yapılacak Kurumlar

Gerçekleştirilecek Faaliyet

İdari Faaliyet

Faaliyet 2.5.g İhtisas mahkemelerinde ilk kez görevlendirilen hâkimlerin göreve başlamadan önce meslek içi eğitime alınmaları zorunlu kılınacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
	✓			

Sorumlu Kurum

Hâkimler ve Savcılar Kurulu

İş Birliği Yapılacak Kurumlar

Türkiye Adalet Akademisi

Gerçekleştirilecek Faaliyet

İdari Faaliyet

Faaliyet 2.5.h Belirli görevlere atanabilmek için asgari mesleki kıdem şartları yeniden belirlenecektir.

2025	2026	2027	2028	2029
	✓			

Sorumlu Kurum

Adalet Bakanlığı

İş Birliği Yapılacak Kurumlar

Hâkimler ve Savcılar Kurulu

Gerçekleştirilecek Faaliyet

Mevzuat Değişikliği

YARGI REFORMU STRATEJİSİ

Faaliyet 2.5.i Mesleğin başlangıcında, heyet mahkemelerinde belirli bir süre üyelik yapılmasını sağlayacak düzenlemeler yapılacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
✓	✓	✓	✓	✓

Sorumlu Kurum	Hâkimler ve Savcılar Kurulu
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	
Gerçekleştirilecek Faaliyet	İkincil Mevzuat Değişikliği İdari Faaliyet

Faaliyet 2.5.j Hâkim ve savcılarının birinci sınıfa ayrılmaları için katılmaları zorunlu olan meslek içi eğitimlerin ilkeleri Hâkimler ve Savcılar Kurulu tarafından belirlenecektir.

2025	2026	2027	2028	2029
✓				

Sorumlu Kurum	Hâkimler ve Savcılar Kurulu
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	Adalet Bakanlığı Türkiye Adalet Akademisi
Gerçekleştirilecek Faaliyet	İkincil Mevzuat Değişikliği İdari Faaliyet

Hedef 2.6

Adalet teşkilatında insan kaynakları yönetimi geliştirilecektir.

Faaliyet 2.6.a Adalet personeline özgü meslek etiği ilkeleri belirlenecektir.

2025	2026	2027	2028	2029
✓				

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	
Gerçekleştirilecek Faaliyet	İdari Faaliyet

Faaliyet 2.6.b Personel sayısının verimli dağılımının sağlanması için mahkeme ve Cumhuriyet savcısı sayısı, iş durumu gibi hususlar çerçevesinde norm kadro kriterleri yeniden belirlenecektir.

2025	2026	2027	2028	2029
✓	✓			

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	
Gerçekleştirilecek Faaliyet	İdari Faaliyet

Faaliyet 2.6.c Personel tayinleri, belirli bir takvime bağlanacak ve tayinlerin hizmet puanına göre yapılması sağlanarak yapay zekâ destekli personel yönetimi uygulamaları geliştirilecektir.

2025	2026	2027	2028	2029
✓	✓	✓		

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	
Gerçekleştirilecek Faaliyet	İdari Faaliyet

Faaliyet 2.6.d Savcılık ve mahkeme yazı işleri müdürlüklerinin çalışma alanları mesleki performansı artıracak şekilde tasarlanacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
✓	✓	✓	✓	✓

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	
Gerçekleştirilecek Faaliyet	İdari Faaliyet

Faaliyet 2.6.e Personel eğitim merkezlerinin ve eğitim alan personelin sayısı artırılabacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
✓	✓	✓	✓	✓

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	
Gerçekleştirilecek Faaliyet	İdari Faaliyet

Faaliyet 2.6.f Personel eğitim merkezlerinde verilen eğitimde interaktif ve etkileşimli öğrenme yöntemlerinin kullanılması ve eğitim modüllerinin bilimsel standartlarla uyumlu olacak şekilde güçlendirilmesi sağlanacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
✓	✓	✓	✓	✓

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	
Gerçekleştirilecek Faaliyet	İdari Faaliyet

Faaliyet 2.6.g Bireyselleştirilmiş Personel Eğitim Sistemi'nin (BİPES) ihtiyaçlar doğrultusunda geliştirilerek kullanımının yaygınlaştırılması sağlanacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
✓	✓	✓	✓	✓

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	
Gerçekleştirilecek Faaliyet	İdari Faaliyet

Hedef 2.7

Adalet personelinin kariyer imkânları artırılacaktır.

Faaliyet 2.7.a Devlet Memurları Kanunu'nda adalet hizmetleri sınıfı oluşturulacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
	✓			

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	Hazine ve Maliye Bakanlığı
Gerçekleştirilecek Faaliyet	Mevzuat Değişikliği

Faaliyet 2.7.b Adliye personelinin kariyer imkânlarının geliştirilmesi için uzman kâtiplik ünvanı ihdas edilecektir.

2025	2026	2027	2028	2029
	✓			

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	
Gerçekleştirilecek Faaliyet	Mevzuat Değişikliği

Faaliyet 2.7.c Yazı işleri müdürlerinin yetkileri artırılarak görevlerini daha etkin ve verimli bir şekilde yapmaları sağlanacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
	✓			

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	
Gerçekleştirilecek Faaliyet	İkincil Mevzuat Değişikliği

AMAC 3

Ceza Adaleti
Sisteminin
Etkinliğinin
Artırılması

 Ceza adaleti sistemi, bireylerin hak ve özgürlükleri yanında toplumsal düzenin korunması açısından hayati niteliği haizdir. Bu nedenle evrensel standartlara uygun, nüfus artışı, teknolojik, sosyal ve iktisadi gelişmeler gibi sebeplerle ortaya çıkabilecek yeni uyumsuzluk türlerini karşılayabilecek dinamik bir yapının oluşturulması önem taşımaktadır. Bu yaklaşımla Strateji Belgesi'nde maddi ceza hukuku normları, ceza muhakemesi normları ve infaz hukukuna ilişkin normlar bütüncül bir bakışla ele alınmıştır.

Uzun süren yargılamaların önüne geçilebilmesi amacıyla usul hükümlerinin adil yargılanma hakkına uygun düştüğü ölçüde daha hızlı ve çözüm üretmeye elverişli bir şekilde geliştirilmesine ihtiyaç duyulmaktadır. Belge'de, adil yargılanma hakkına bütünüyle hizmet edecek güvenceleri de içeren alternatif usul hükümlerine yönelik faaliyetler öngörülmüştür. Geride bırakılan süreçte yargı sistemine kazandırılan basit yargılama ve seri muhakeme usulleri, bu yöndeki çalışmaların bir başlangıcı olarak kabul edilmektedir.

Ceza yargılamalarında davaların tek celsede sonuçlanması öne çıkan politikalarından biridir. Delillerin soruşturma aşamasında eksiksiz toplanmasına, duruşmalarda yeni delil toplanması yerine bunların yeterli oranda tartışılmasına, tekrar eden yargılama işlemlerinin mümkün olduğunca azaltılmasına yönelik bir politika benimsenmiştir.

Mukayeseli hukukta, uyumsuzlukların soruşturma aşamasında çözüme kavuşturularak dava konusu edilmeden sonuçlandırılmasına yönelik uygulamalar çeşitlenmiş bulunmaktadır. Dava sayısının azaltılması daha nitelikli yargılama yapılmasına ve duruşmaların tek celsede bitirilmesi ilkesine riayet edilebilmesine önemli katkı sağlayacaktır.

Alternatif uyumsuzluk çözüm yöntemleri, geride kalan süreçte hukuk sistemindeki yerini sağlamlaştırmış ve toplum tarafından da benimsenmiştir. Hukukta arabuluculuk, cezada ise uzlaşma, sistemi zenginleştirmiş ve yararlanıcılar için tercih edilebilir bir çözüm seçeneği olmuştur. Bu nedenle Belge'de kovuşturma öncesi çözüm araçlarına yönelik faaliyetlere de yer verilmiştir.

Bunların yanı sıra TCK ve ceza içeren diğer kanunlarda yer alan suç ve yaptırım dengesinin, başta adil yargılanma hakkı olmak üzere hak ve özgürlüklerin korunması ilkesinin gözetilmesi suretiyle bütünüyle gözden geçirilmesi öngörülmüştür. Bu kapsamda suç, yaptırım ve infaz dengesinin toplumsal ihtiyaçlar çerçevesinde yeniden ele alınması, kanunlarda yer alan bazı fiillerin suç ve kabahat niteliklerinin yeniden belirlenmesi, kısa süreli hapis cezasına seçenek yaptırımların etkin bir şekilde uygulanması, bu yaptırımların genişletilmesi gibi birçok konu önümüzdeki dönemde ele alınacaktır.

Etkin bir ceza adaleti sistemi caydırıcı yaptırımları gerektirmektedir. Bu nedenle suç ve suçlulukla daha etkin bir mücadele amacıyla adli para cezalarının miktarlarının artırılmasının ceza adaleti sistemine olumlu katkılar sağlayacağı öngörülmüştür.

Teknolojik gelişmeler ve bilişim sistemlerinin hızla gelişerek yaygınlaşması, yeni suç tiplerini gündeme getirmiştir. Bu kapsamda bilişim sistemlerini kullanmak suretiyle işlenen suçlara karşı daha etkin mücadele stratejileri geliştirilmesi kişi ve toplum güvenliği açısından önem kazanmıştır.

Bilişim ve dolandırıcılık suçlarına ilişkin hükümlerin suçla etkin mücadele edilebilmesi amacıyla Belge'de;

- Telefon aboneliği tesisinin bazı kimlik doğrulama yöntemleri kullanılmak suretiyle sıkı kurallara bağlanması,
 - Bilişim ve dolandırıcılık suçları konusunda Cumhuriyet başsavcılıklarının kurumsal kapasitesinin geliştirilmesi,
 - Başta bankacılık ve bilişim sistemi kullanılmak suretiyle işlenen dolandırıcılık ve hırsızlık suçları olmak üzere, ceza yargılamasında el koyma ve müsadereye kaynaklanan sorunların çözümüne yönelik düzenlemelerin yapılması,
- gibi faaliyetlere yer verilmiştir.

Suçla mücadelede caydırıcılığın artırılmasına ilişkin olarak Belge'de ailenin korunması, kişilerin vücut bütünlüğü, çevre ve trafik güvenliği ile av tüfekleri gibi birçok konuda etkili tedbirler öngörülmüştür.

Cezaların infazı, ceza adaleti sisteminin en önemli aşamalarındandır. Önceki Yargı Reformu Stratejileri döneminde alternatif infaz usullerini de kapsayan çok yönlü çalışmalar yürütülmüştür. Bu dönemde de başta yaşlı, ağır hasta ve çocuk sahibi kadınlar için olmak üzere aynı doğrultuda çalışmalara devam edilecektir. Bu çerçevede kamu hizmeti görme yükümlülüğü de dâhil olmak üzere belirlenmiş olan özel infaz usullerinin yeniden ele alınması ve geliştirilmesi amaçlanmıştır.

Belge'de yer verilen; maktu oranlı denetimli serbestlik uygulamasının yeniden değerlendirilmesi, hükümlünün denetimli serbestlik tedbiri süresince suçun mahiyetine uygun yükümlülüklerle tâbi tutulması ve akıl hastaları ile madde bağımlılarının rehabilite olmadan toplum hayatına katılmalarının engellenmesine ilişkin hükümlerin yeniden ele alınması gibi faaliyetler de bu amaç çerçevesinde belirlenmiştir.

Adli sicil uygulamaları, ceza adaleti sisteminin önemli bir parçasıdır. Bundan hareketle, Belge'de; sicil ve arşiv kayıtlarının silinme sürelerinin gözden geçirilmesi, adli sicil kayıtlarının silinmesi veya düzeltilmesi başvurularının değerlendirilmesinde yapay zekâ algoritmalarının kullanılması ve kural tabanlı karar destek modülü genişletilerek adli sicil silme kurallarının topluca uygulanabileceği bir işleyiş sağlanması gibi faaliyetlere yer verilmiştir.

Belge'de çocukların adli süreç içerisinde daha etkin ve etkili bir şekilde korunmasına yönelik mekanizmaların güçlendirilmesi öne çıkan konulardan olmuştur. Bu çerçevede;

- Çocuk soruşturma bürolarında görev alacak Cumhuriyet savcılarının uzmanlaşmasının sağlanması,
- Çocuk adalet merkezleri ve çocuk izlem merkezlerinin yaygınlaştırılması,
- Bazı ağır suçlar hariç olmak üzere 15 yaşından küçük çocukların ilk defa işledikleri suçların soruşturma ve kovuşturmaya konu edilmeden çocuklara özgü koruma mekanizmaları içerisinde karşılanması,
- Birden fazla kez suça sürüklenen çocuklara yönelik özel rehabilitasyon tedbirlerinin geliştirilmesi,

gibi birçok faaliyet belirlenmiştir.

Amaç 3

Geza adaleti sisteminin etkinliğinin artırılması

Hedef 3.1

Soruşturmaların etkinliğinin artırılmasına ve makul sürede sonuçlandırılmasına yönelik düzenlemeler yapılacaktır.

Faaliyet 3.1.a Cumhuriyet başsavcılıklarında oluşturulan ihtisas bürolarının belirli bir standarda kavuşturulması sağlanacak, iş bölümü değişikliği ve bürolar arasında soruşturma dosyalarının aktarılmasından kaynaklanan gecikmeler önlenecektir.

2025	2026	2027	2028	2029
✓				

Sorumlu Kurum

Adalet Bakanlığı

İş Birliği Yapılacak Kurumlar

Hâkimler ve Savcılar Kurulu

Gerçekleştirilecek Faaliyet

İdari Faaliyet

Faaliyet 3.1.b Bilişim ve dolandırıcılık suçları konusunda Cumhuriyet başsavcılıklarının kurumsal kapasitesi geliştirilecektir.

2025	2026	2027	2028	2029
✓	✓			

Sorumlu Kurum

Adalet Bakanlığı

İş Birliği Yapılacak Kurumlar

Hâkimler ve Savcılar Kurulu

Gerçekleştirilecek Faaliyet

Mevzuat Değişikliği
İdari Faaliyet

Faaliyet 3.1.c Suç tiplerine göre soruşturma kılavuzları hazırlanacak ve bu kılavuzlar, güncel tutulacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
✓	✓	✓	✓	✓

Sorumlu Kurum

Adalet Bakanlığı

İş Birliği Yapılacak Kurumlar

Gerçekleştirilecek Faaliyet

İdari Faaliyet

Faaliyet 3.1.d Başta bankacılık ve bilişim sistemi kullanılmak suretiyle işlenen dolandırıcılık ve hırsızlık suçları olmak üzere, ceza yargılamasında el koyma ve müsadereyen kaynaklanan sorunların çözümüne yönelik düzenlemeler yapılacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
✓				
Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı			
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	Hâkimler ve Savcılar Kurulu Hazine ve Maliye Bakanlığı Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu			
Gerçekleştirilecek Faaliyet	Mevzuat Değişikliği			

Faaliyet 3.1.e Bilişim sistemlerinin banka veya kredi kurumlarının araç olarak kullanılması suretiyle işlenen suçların önlenmesi ve caydırıcılığın sağlanabilmesi amacıyla bankaların ve elektronik para kuruluşlarının sorumluluklarını artırmaya yönelik tedbirler alınacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
✓				
Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı			
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	Ticaret Bakanlığı Hazine ve Maliye Bakanlığı Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası			
Gerçekleştirilecek Faaliyet	Mevzuat Değişikliği			

Faaliyet 3.1.f Suçların önlenmesi amacıyla telefon aboneliğinin kurulması bazı kimlik doğrulama yöntemleri uygulanmak suretiyle sıkı kurallara bağlanacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
✓				

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	İçişleri Bakanlığı (Göç İdaresi Başkanlığı) Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu
Gerçekleştirilecek Faaliyet	Mevzuat Değişikliği

Faaliyet 3.1.g Tüm telefon abonelelerinin abonelik kayıtlarının güncellenmesi sağlanacak ve belirli süre içinde abonelik kayıtları güncellenmeyen hatlar iletişime kapatılacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
✓				

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu
Gerçekleştirilecek Faaliyet	Mevzuat Değişikliği İdari Faaliyet

Faaliyet 3.1.h İnternet üzerinden yapılan satışlarda tarafları koruyacak düzenlemeler getirilecektir.

2025	2026	2027	2028	2029
✓	✓			

Sorumlu Kurum	Ticaret Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	Adalet Bakanlığı
Gerçekleştirilecek Faaliyet	Mevzuat Değişikliği

Hedef 3.2

Başta adil yargılanma hakkı olmak üzere hak ve özgürlüklerin korunması ilkesinin gözetilmesi suretiyle suç, yaptırım ve infaz dengesi yeniden düzenlenecektir.

Faaliyet 3.2.a Ceza mevzuatının suç, yaptırım ve infaz dengesi toplumsal ihtiyaçlar çerçevesinde yeniden ele alınacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
✓	✓	✓		

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	
Gerçekleştirilecek Faaliyet	Mevzuat Değişikliği

Faaliyet 3.2.b Kanunlarda yer alan bazı fiillerin suç ve kabahat nitelikleri yeniden belirlenecektir.

2025	2026	2027	2028	2029
✓				

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	
Gerçekleştirilecek Faaliyet	Mevzuat Değişikliği

Faaliyet 3.2.c Kısa süreli hapis cezasına seçenek yaptırımların etkin bir şekilde uygulanması sağlanacak ve bu yaptırımların kapsamı genişletilecektir.

2025	2026	2027	2028	2029
	✓	✓		

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	
Gerçekleştirilecek Faaliyet	Mevzuat Değişikliği İdari Faaliyet

YARGI REFORMU STRATEJİSİ

Faaliyet 3.2.d Cezaların caydırıcılığını sağlamak için adli para cezalarının miktarları yeniden belirlenecektir.

2025	2026	2027	2028	2029
	✓	✓		

Sorumlu Kurum

Adalet Bakanlığı

İş Birliği Yapılacak Kurumlar

Gerçekleştirilecek Faaliyet

Mevzuat Değişikliği

Faaliyet 3.2.e Ceza adaleti sistemi hürriyeti bağlayıcı cezaya alternatif yeni yaptırım türleri ile zenginleştirilecektir.

2025	2026	2027	2028	2029
	✓	✓		

Sorumlu Kurum

Adalet Bakanlığı

İş Birliği Yapılacak Kurumlar

Gerçekleştirilecek Faaliyet

Mevzuat Değişikliği

Faaliyet 3.2.f Maktu oranlı denetimli serbestlik uygulaması cezaların caydırıcılığı açısından yeniden değerlendirilecektir.

2025	2026	2027	2028	2029
✓				

Sorumlu Kurum

Adalet Bakanlığı

İş Birliği Yapılacak Kurumlar

Gerçekleştirilecek Faaliyet

Mevzuat Değişikliği

Faaliyet 3.2.g Hükümlünün denetimli serbestlik tedbiri süresince suçun mahiyetine uygun yükümlülöklere tâbi tutulması sağlanacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
	✓			

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliğı Yapılacak Kurumlar	
Gerçekleştirilecek Faaliyet	Mevzuat Değışikliğı

Faaliyet 3.2.h Akıl hastaları ve madde bağımlılarının rehabilite olmadan toplum hayatına katılmalarını engellemeye yönelik mevzuatta yer alan hükümler yeniden ele alınacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
✓				

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliğı Yapılacak Kurumlar	Sağılık Bakanlığı
Gerçekleştirilecek Faaliyet	Mevzuat Değışikliğı

Faaliyet 3.2.i Suçtan elde edilen gelirlerin tespitine, müsaderesine ve yönetimine yönelik düzenlemeler yapılacak ve uluslararası örneklerin de incelenmesi suretiyle buna ilişkin kurumsal bir yapı oluşturulacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
	✓			

Sorumlu Kurum	Hazine ve Maliye Bakanlığı
İş Birliğı Yapılacak Kurumlar	Adalet Bakanlığı İçişleri Bakanlığı
Gerçekleştirilecek Faaliyet	Mevzuat Değışikliğı İdari Faaliyet

Hedef 3.3

Ceza adaleti sisteminde caydırıcılığı artıracak yeni hükümler getirilecektir.

Faaliyet 3.3.a Hapis cezasının üst sınırı iki yıldan fazla olmayan ve tutuklama yasasına tabi olan suçlarda kişinin davranışlarının yeniden bir suç işleyeceği hususunda kuvvetli şüphe oluşturmaması, suçun işleniş şekli, suçun kamu düzenini ağır şekilde bozma tehlikesi gözetilerek tutuklama tedbirine başvurulabilmesine yönelik düzenleme yapılacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
✓				

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	
Gerçekleştirilecek Faaliyet	Mevzuat Değişikliği

Faaliyet 3.3.b Trafikte işlenen suçlar ile trafik güvenliğini tehlikeye uğratan kabadahatlerin yaptırımları, caydırıcılığın göz önünde bulundurulması suretiyle yeniden belirlenecektir.

2025	2026	2027	2028	2029
✓				

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	İçişleri Bakanlığı
Gerçekleştirilecek Faaliyet	Mevzuat Değişikliği

Faaliyet 3.3.c Trafikte saldırı amacıyla araçtan inme gibi davranışların sürücü belgesinin geri alınması da dâhil olmak üzere müstakil yaptırıma bağlanması sağlanacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
✓				

Sorumlu Kurum

Adalet Bakanlığı

İş Birliği Yapılacak Kurumlar

İçişleri Bakanlığı

Gerçekleştirilecek Faaliyet

Mevzuat Değişikliği

Faaliyet 3.3.d Ölümlü veya yaralanmalı trafik kazalarında zaruret dışında olay yerinin terk edilmesi ayrı bir suç olarak düzenlenecektir.

2025	2026	2027	2028	2029
✓				

Sorumlu Kurum

Adalet Bakanlığı

İş Birliği Yapılacak Kurumlar

İçişleri Bakanlığı

Gerçekleştirilecek Faaliyet

Mevzuat Değişikliği

Faaliyet 3.3.e Suç işlemek amacıyla örgüt kurma suçunun, vücut dokunulmazlığına, hürriyete ve çevreye karşı işlenen suçların cezaları artırılacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
✓				

Sorumlu Kurum

Adalet Bakanlığı

İş Birliği Yapılacak Kurumlar

Gerçekleştirilecek Faaliyet

Mevzuat Değişikliği

YARGI REFORMU STRATEJİSİ

Faaliyet 3.3.f Ses ve gaz fişegi atabilen silahların izinsiz taşınmasının yaptırımını ağırlaştırılacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
✓				

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	İçişleri Bakanlığı
Gerçekleştirilecek Faaliyet	Mevzuat Değişikliği

Faaliyet 3.3.g Av tüfeklerinin tabi olduğu ruhsat rejimi yeniden belirlenecek ve ruhsatsız kullanımının müeyyidesi ağırlaştırılacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
✓				

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	İçişleri Bakanlığı
Gerçekleştirilecek Faaliyet	Mevzuat Değişikliği

Faaliyet 3.3.h Kişilerin toplu olarak bulunduğu nişan, düğün, asker uğurlaması gibi yerlerde, ses ve gaz fişegi atabilenler de kapsama alınarak silahla ateş eden kişilere verilecek cezalar artırılabilecektir.

2025	2026	2027	2028	2029
✓				

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	
Gerçekleştirilecek Faaliyet	Mevzuat Değişikliği

Faaliyet 3.3.i Ailenin korunmasına ilişkin anayasal düzenlemelerin daha etkin uygulanabilmesi amacıyla suç ve ceza içeren hükümler yeniden ele alınacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
✓				

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	
Gerçekleştirilecek Faaliyet	Mevzuat Değişikliği

Faaliyet 3.3.j Bilişim ve dolandırıcılık suçlarına ilişkin hükümler, suçla etkin mücadele edilebilmesi amacıyla yeniden düzenlenecektir.

2025	2026	2027	2028	2029
✓	✓			

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	İçişleri Bakanlığı
Gerçekleştirilecek Faaliyet	Mevzuat Değişikliği

Hedef 3.4

Telafi edici adalet anlayışına uygun düzenlemeler yapılacak ve uzlaştırma kurumunun etkinliği artırılacaktır.

Faaliyet 3.4.a Başta mal varlığına karşı işlenen suçlar olmak üzere bazı suçlarda suçtan zarar görenin mağduriyetinin giderilmesi için şüpheli ya da sanığı teşvik edecek yeni hükümler getirilecektir.

2025	2026	2027	2028	2029
	✓			

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	
Gerçekleştirilecek Faaliyet	Mevzuat Değişikliği

YARGI REFORMU STRATEJİSİ

Faaliyet 3.4.b Şikâyeteye bağlı suçlarda şikâyetçinin meşruhatlı davetiyeye rağmen ilk duruşmaya mazeretsiz gelmemesi hâlinde davanın düşürülmesi imkânı getirilecektir.

2025	2026	2027	2028	2029
	✓			

Sorumlu Kurum

Adalet Bakanlığı

İş Birliği Yapılacak Kurumlar

Gerçekleştirilecek Faaliyet

Mevzuat Değişikliği

Faaliyet 3.4.c Uzlaştırma konusunda toplumsal farkındalığı artırmaya yönelik çalışmalar yapılacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
✓	✓	✓	✓	✓

Sorumlu Kurum

Adalet Bakanlığı

İş Birliği Yapılacak Kurumlar

Gerçekleştirilecek Faaliyet

İdari Faaliyet

Hedef 3.5

Adli sicil sistemi lekelenmeme hakkı kapsamında yeniden yapılandırılacaktır.

Faaliyet 3.5.a Adli sicil ve arşiv kayıtlarının silinme süreleri gözden geçirilecektir.

2025	2026	2027	2028	2029
	✓			

Sorumlu Kurum

Adalet Bakanlığı

İş Birliği Yapılacak Kurumlar

Gerçekleştirilecek Faaliyet

Mevzuat Değişikliği

Faaliyet 3.5.b Yasaklanmış hakların geri verilmesi ve hak yoksunluğuyla ilgili hükümler uygulamada karşılaşılan bazı sorunların çözülmesi amacıyla yeniden ele alınacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
	✓			

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	
Gerçekleştirilecek Faaliyet	Mevzuat Değişikliği

Faaliyet 3.5.c Kesin nitelikteki adli para cezasına ilişkin mahkûmiyet hükümlerinin adli sicile kaydedilmemesine yönelik düzenleme yapılacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
	✓			

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	
Gerçekleştirilecek Faaliyet	Mevzuat Değişikliği

Faaliyet 3.5.d Ceza mahkûmiyetlerinin adli sicile kaydedilmesinde çocuklar lehine farklı düzenlemeler yapılacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
	✓			

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	
Gerçekleştirilecek Faaliyet	Mevzuat Değişikliği

YARGI REFORMU STRATEJİSİ

Faaliyet 3.5.e Adli sicil silme-düzeltilme başvurularının değerlendirilmesinde yapay zekâ algoritmaları kullanılacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
✓	✓	✓	✓	✓

Sorumlu Kurum

Adalet Bakanlığı

İş Birliği Yapılacak Kurumlar

Gerçekleştirilecek Faaliyet

İdari Faaliyet

Faaliyet 3.5.f Kural tabanlı karar destek modülü genişletilerek adli sicil silme kurallarının topluca uygulanabileceği bir sistem oluşturulacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
✓	✓			

Sorumlu Kurum

Adalet Bakanlığı

İş Birliği Yapılacak Kurumlar

Gerçekleştirilecek Faaliyet

İdari Faaliyet

Hedef 3.6

Ceza infaz ve denetimli serbestlik sisteminin yönetim kapasitesi geliştirilecektir.

Faaliyet 3.6.a Yüksek güvenliikli adli psikiyatri hastanelerinin sayısı artırılabacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
✓	✓	✓	✓	✓

Sorumlu Kurum

Sağlık Bakanlığı

İş Birliği Yapılacak Kurumlar

Adalet Bakanlığı

Gerçekleştirilecek Faaliyet

İdari Faaliyet

Faaliyet 3.6.b Akıllı Teknolojilerin Ceza İnfaz Kurumlarına Entegrasyonu Projesi'nin (ACEP) altyapısı teknolojik gelişmeler doğrultusunda güçlendirilecektir.

2025	2026	2027	2028	2029
✓	✓	✓		

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	
Gerçekleştirilecek Faaliyet	İdari Faaliyet

Faaliyet 3.6.c Hükümlü ve tutukluların avukatlarına erişimi hususunda alternatif teknolojik yöntemlerin geliştirilmesi için çalışmalar yapılacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
	✓	✓		

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	
Gerçekleştirilecek Faaliyet	İdari Faaliyet

Faaliyet 3.6.d Kamu hastanelerindeki hükümlü koğuşı yatak sayıları uluslararası normlara uygun standartlar doğrultusunda artırılabacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
✓	✓	✓	✓	✓

Sorumlu Kurum	Sağlık Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	Adalet Bakanlığı
Gerçekleştirilecek Faaliyet	İdari Faaliyet

Faaliyet 3.6.e Şehir hastaneleri bünyesinde oluşturulan tutuklu ve hükümlü adli psikiyatri servislerinin sayısı artırılabacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
✓	✓	✓	✓	✓

Sorumlu Kurum	Sağlık Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	Adalet Bakanlığı
Gerçekleştirilecek Faaliyet	İdari Faaliyet

Faaliyet 3.6.f Ceza infaz kurumlarının faydalanacağı kampüs devlet hastanelerinin ve semt polikliniklerinin sayısı artırılabacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
✓	✓	✓	✓	✓

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	Sağlık Bakanlığı
Gerçekleştirilecek Faaliyet	İdari Faaliyet

Faaliyet 3.6.g Uyuşturucu madde bağımlıları için rehabilitasyona uygun müstakil ceza infaz kurumları oluşturulacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
✓	✓	✓	✓	✓

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	Sağlık Bakanlığı
Gerçekleştirilecek Faaliyet	İdari Faaliyet

Faaliyet 3.6.h Yaşlı ve ağır hasta hükümlüler ile çocuk sahibi kadın hükümlüler bakımından alternatif infaz usullerinin uygulama alanı genişletilecektir.

2025	2026	2027	2028	2029
✓				

Sorumlu Kurum

Adalet Bakanlığı

İş Birliği Yapılacak Kurumlar

Gerçekleştirilecek Faaliyet

Mevzuat Değişikliği

Faaliyet 3.6.i Ağır hastalığı, bedensel engel durumu nedeniyle bakıma muhtaç tutuklu ve hükümlüler için rehabilitasyona uygun müstakil ceza infaz kurumları oluşturulacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
✓	✓	✓	✓	✓

Sorumlu Kurum

Adalet Bakanlığı

İş Birliği Yapılacak Kurumlar

Sağlık Bakanlığı

Gerçekleştirilecek Faaliyet

İdari Faaliyet

Faaliyet 3.6.j Psikososyal yardım servislerinin kapasitesi güçlendirilecektir.

2025	2026	2027	2028	2029
✓	✓	✓	✓	✓

Sorumlu Kurum

Adalet Bakanlığı

İş Birliği Yapılacak Kurumlar

Gerçekleştirilecek Faaliyet

İdari Faaliyet

YARGI REFORMU STRATEJİSİ

Faaliyet 3.6.k Elektronik izleme sistemi, millî teknoloji imkânlarından da istifade edilmek suretiyle geliştirilecektir.

2025	2026	2027	2028	2029
✓	✓	✓	✓	✓

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	
Gerçekleştirilecek Faaliyet	İdari Faaliyet

Faaliyet 3.6.l Uyuşturucu suçlarında denetimli serbestlikten faydalanan yükümlülere yönelik özelleştirilmiş müdahale programları geliştirilecektir.

2025	2026	2027	2028	2029
✓	✓	✓		

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	
Gerçekleştirilecek Faaliyet	İdari Faaliyet

Hedef 3.7

Ceza infaz kurumlarında ihtiyaca uygun yeni uygulamalar geliştirilecektir.

Faaliyet 3.7.a İnfaz sisteminde hükümlülerin ıslahı ve topluma kazandırılması güçlendirilecek, meslek edindirme programları geliştirilecek, bu amaçla işyurtlarının üretim kapasitesi artırılacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
✓	✓	✓	✓	✓

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	
Gerçekleştirilecek Faaliyet	İdari Faaliyet

Faaliyet 3.7.b Hükümlülerin toplum yararına çalıştırılması uygulamaları geliştirilecektir.

2025	2026	2027	2028	2029
✓	✓	✓	✓	✓

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	Tüm Kurumlar
Gerçekleştirilecek Faaliyet	İdari Faaliyet

Faaliyet 3.7.c Ceza infaz kurumlarında hükümlü ve tutukluların ziyaret süreçlerindeki iş ve işlemler ile sağlık işlemleri, gelişmiş teknolojik yöntemler kullanılarak dijitalleştirilecektir.

2025	2026	2027	2028	2029
✓	✓			

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	
Gerçekleştirilecek Faaliyet	İdari Faaliyet

Faaliyet 3.7.d Yakınları ceza infaz kurumunda bulunan çocukların yakınlarıyla sosyal ilişkilerini çocukların gelişimine hizmet edecek şekilde yapabilmelerine yönelik çalışmalar yürütülecektir.

2025	2026	2027	2028	2029
✓	✓	✓	✓	✓

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	
Gerçekleştirilecek Faaliyet	İdari Faaliyet

Faaliyet 3.7.e Ceza infaz kurumlarındaki suça sürüklenen çocukların örgün eğitime dâhil edilmesi amacıyla kapalı ceza infaz kurumlarında kurulan çok programlı liseler yaygınlaştırılacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
✓	✓	✓	✓	✓

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	Milli Eğitim Bakanlığı
Gerçekleştirilecek Faaliyet	İdari Faaliyet

Hedef 3.8

Çocukların adli süreçte daha etkin korunmasına yönelik mekanizmalar güçlendirilecek ve çocuklara yönelik telafi edici adalet uygulamaları geliştirilecektir.

Faaliyet 3.8.a Çocuk soruşturma bürolarında görev alacak Cumhuriyet savcılarının uzmanlaşması sağlanacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
✓	✓	✓	✓	✓

Sorumlu Kurum	Hâkimler ve Savcılar Kurulu
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	Adalet Bakanlığı Türkiye Adalet Akademisi
Gerçekleştirilecek Faaliyet	İdari Faaliyet

Faaliyet 3.8.b Çocuk mahkemesi ve çocuk ağır ceza mahkemeleri yaygınlaştıracak ve mahkemelerin fiziki koşulları çocuk adaleti sisteminin amacına uygun hâle getirilecektir.

2025	2026	2027	2028	2029
✓	✓	✓	✓	✓

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	Hâkimler ve Savcılar Kurulu
Gerçekleştirilecek Faaliyet	İdari Faaliyet

Faaliyet 3.8.c Çocuk adalet merkezleri ve çocuk izlem merkezleri yaygınlaştıracaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
✓	✓	✓	✓	✓

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	Sağlık Bakanlığı
Gerçekleştirilecek Faaliyet	İdari Faaliyet

Faaliyet 3.8.d Çocuk Koruma Kanunu uyarınca verilen koruyucu ve destekleyici tedbir kararlarının münhasıran görevlendirilmiş tedbir mahkemeleri tarafından verilmesi ve yerine getirilme sürecinin etkin şekilde takibi sağlanacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
✓	✓	✓	✓	✓

Sorumlu Kurum	Hâkimler ve Savcılar Kurulu
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	Adalet Bakanlığı
Gerçekleştirilecek Faaliyet	İdari Faaliyet

Faaliyet 3.8.e Bazı ağır suçlar hariç olmak üzere 15 yaşından küçük çocukların ilk defa işledikleri suçların soruşturma ve kovuşturmayla konu edilmeden çocuklara özgü koruma mekanizmaları içerisinde karşılanması ya da bu çocuklar için Cumhuriyet savcılarının kamu davasının açılmasında maslahata uygunluk/ kamu yararı değerlendirmesi yapma, hâkime de takdiren ceza vermeme yetkisinin verilmesi sağlanacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
		✓		

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı
Gerçekleştirilecek Faaliyet	Mevzuat Değişikliği

Faaliyet 3.8.f Birden fazla kez suça sürüklenen çocuklara yönelik özel rehabilitasyon tedbirleri geliştirilecektir.

2025	2026	2027	2028	2029
✓	✓	✓	✓	✓

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı
Gerçekleştirilecek Faaliyet	İdari Faaliyet

Faaliyet 3.8.g Suça sürüklenen çocuklara özgü kısa süreli hapis cezasına seçenek yaptırımlar düzenlenecektir.

2025	2026	2027	2028	2029
	✓			

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	
Gerçekleştirilecek Faaliyet	Mevzuat Değişikliği

Faaliyet 3.8.h Suça sürüklenen çocuklar hakkında sosyal inceleme raporu düzenlenmesi zorunlu hâle getirilecektir.

2025	2026	2027	2028	2029
	✓			

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Sağlık Bakanlığı
Gerçekleştirilecek Faaliyet	Mevzuat Değişikliği

Hedef 3.9

Adli destek ve mağdur hizmetleri müdürlüklerinin kapasiteleri geliştirilecektir.

Faaliyet 3.9.a Adli destek ve mağdur hizmetleri müdürlüklerinde görev yapan sosyal çalışmacı, psikolog ve pedagoglar ile diğer personelin sayısı ve niteliği artırılacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
✓	✓	✓	✓	✓

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	
Gerçekleştirilecek Faaliyet	İdari Faaliyet

Faaliyet 3.9.b Adli destek ve mağdur hizmetlerinde çalışan personele yönelik eğitim çalışmaları düzenlenecektir.

2025	2026	2027	2028	2029
✓	✓	✓	✓	✓

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	
Gerçekleştirilecek Faaliyet	İdari Faaliyet

AMAC 4

Hukuk ve İdari
Yargılama
Süreçlerinin
Etkinliğinin
Artırılması

Hukuk ve idari yargı süreçleri toplumsal yaşamı ve toplumun adalet anlayışını şekillendiren önemli bir fonksiyonu yerine getirmektedir. Sistemin ekonomik hayat ve güvenli yatırım ortamı ile de doğrudan bağlantısı bulunmaktadır. Bu kapsamda yargı süreçlerinin daha şeffaf, anlaşılır ve hızlandırılmış bir yapıya kavuşturulması önem taşımaktadır.

Yargı harçları, ilgili mevzuat uyarınca maktu ya da nispi olarak belirlenmekte; işin mahiyetine ve davanın sonuçlanma şekline göre harç oran ve miktarları değişebilmektedir.¹ Harcın mahiyetine, oranına, hesaplanmasına, harçtan sürekli veya geçici muafiyete ilişkin Harçlar Kanunu ve özel kanunlardan kaynaklanan farklılıkların mümkün oldukça sadeleştirilmesi mahkemelerin iş yükünü önemli ölçüde azaltarak yargılamaları hızlandıracaktır.

6100 sayılı HMK ile birlikte topluluk davası (grup, sınıf davası) dava çeşitleri arasında yerini alarak hukuk sistemine girmiştir. Bu dava türü sayesinde dava şartı olan "hukuki yarar" toplumun menfaati ekseninde genişletilmiştir. İlgili toplumsal sükelerin menfaatlerinin daha fazla korunması ve bu sayede mahkemelerin iş yükünün de azaltılması amacıyla bu yeni kurum kanunlarda yer alan düzenlemeleri, davada taraf olarak yer almayan ancak topluluk üyesi olduğu açık olan kişiler yönünden yeniden ele alınacaktır.

Hukuk sistemi içinde bazı uyumsuzlukların, niteliği veya konusu itibarıyla hızlı bir şekilde çözülmesi taraflar açısından bir ihtiyaç; adalet sisteminin etkin işleyişi ve verimliliği açısından ise bir zorunluluktur. Bu nedenle, küçük miktarda talep ve davaların gerekli usulî güvencelerin sağlandığı basit ve hızlı bir yargılama usulüyle çözülmesine yönelik adımlar atılması hedeflenmektedir.

Hukuk yargılamalarında mahkemelerin bilgi ve belge taleplerine yönelik ara kararların dava dışı taraflarca yerine getirilmemesi veya yerine getirilmesinin engellenmesi nedenleriyle yargısal süreçler uzayabilmektedir. Bu durumdan kaynaklanan sorunların ortadan kaldırılması için hukuk mahkemeleri ara kararlarının dava dışı taraflarca kasıtlı olarak yerine getirilmemesinin ya da yerine getirilmesinin engellenmesinin cezai bir yaptırıma bağlanması sistemin işleyişine önemli bir katkı sağlayacaktır.

Diğer bütün özgürlükler gibi hak arama özgürlüğü de hukuk sistemlerinde sadece meşru vasıta ve yollarla kullanılabilir. Bu kapsamda, Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nda yer verilen "Dürüst Davranma ve Doğruyu Söyleme Yükümlülüğü" hak arama özgürlüğünün medeni usul hukukundaki sınırlamalarından birine işaret eder. Bu aynı zamanda Türk Medeni Kanunu'nun 2. maddesi ile belirlenen "Dürüstlük Kuralı"nın da bir gereğidir. Böylelikle Kanun'da, hak arama özgürlüğü ve taraf hâkimiyetinin sınırsız şekilde uygulanamayacağı vurgulanarak buna yönelik önemli bir ilkeye yer verilmiştir.

Konuya özgü evrensel ilkeler, anılan özel düzenlemeler ve nihayetinde hak kullanımının doğal sınırları; hak arama özgürlüğü kullanılırken yeni bir haksızlığa sebebiyet verecek kötü niyetli taraf davranışlarının mutlak surette engellenmesini gerektirmektedir. Her ne kadar ilgili mevzuatta dürüstlüğü aykırı davranışların bir yaptırıma tabi tutulacağı öngörülmüşse de uygulamada bu hükümlerin bazı hâllerde kötü niyetli taraf davranışlarını engellemekte yetersiz kaldığı gözlemlenmiştir. Bu nedenle tarafları dürüstlük kuralına ve bu yönde belirlenen yüküm-

¹ **Harçlar Kanunu Madde 15:** Yargı harçları (1) sayılı tarifede yazılı işlemlerden değer ölçüsüne göre nispi esas üzerinden, işlemin nev'i ve mahiyetine göre maktu esas üzerinden alınır.

Harçlar Kanunu Madde 22: Davadan feragat veya davayı kabul veya sulh, muhakemenin ilk celsesinde vuku bulursa, karar ve ilam harcının üçte biri, daha sonra olursa üçte ikisi alınır.

lülüklerle aykırı davranışlarda bulunmaktan alıkoyacak ve usuli hakları da kısıtlamayacak bazı mevzuat düzenlemeleri yapılması amaçlanmaktadır.

Aile kurumunun toplumun devamı için hayati bir önem taşıdığı her kesimin üzerinde tartışmaksızın uzlaştığı bir konudur. Bunu gözetmek devletin temel görevleri arasında yer almaktadır. Anayasa gereğince devlet, ailenin huzur ve refahı ile özellikle ananın ve çocukların korunması gibi konularda gerekli tedbirleri almak zorundadır.²

Adalet sistemi içerisinde de münhasıran aile hukukuna özgü usul hukuku düzenlemeleri-ne, başta Türk Medeni Kanunu'nda olmak üzere Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun, Aile Mahkemelerinin Kuruluş Görev ve Yargılama Usullerine Dair Kanun gibi birçok mevzuatta ayrı ayrı yer verilmiştir.

Aile hukukundan doğan yargılamaların uzaması, tarafların medeni ve mali durumları ile birlikte müşterek çocuklar üzerinde de olumsuz sonuçlara neden olabilmektedir. Bu kapsamda, aile hukukuna özellikle boşanma ve nafakaya ilişkin hükümlerin yeniden ele alınması ve usul hükümlerinin özel olarak düzenlenmesi amaçlanmıştır.

Toplumsal uzlaşma kültürüne büyük katkı sağlayan arabuluculuk kurumu, yargının iş yükünü azaltan önemli bir işleve sahiptir. Önümüzdeki dönemde, arabuluculuk kurumunun bu alandaki etkinliğini daha da artırmak adına arabuluculuğun kurumsal yapısını güçlendirecek çalışmalar yapılması planlanmıştır.

Sosyal ve ekonomik yaşamın sağlıklı bir şekilde devamı için icra ve iflas sisteminin son derece önemli bir rolü bulunmaktadır. Mevcut 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu, 1932 yılından bu yana yürürlüktedir. Zaman içerisinde birçok değişikliğe uğramış olan bu Kanun yerine özellikle teknolojik gelişmeleri de gözetken yeni bir kanun yapılması kaçınılmaz bir zorunluluktur. Bu nedenle ticari hayatın dinamizmi karşısında geride kalmayacak, yaşanacak gelişmelere bağlı olarak ortaya çıkabilecek yeni uyumsuzluklara çözüm üretmekte aksamayacak yeni bir icra ve iflas kanunu yapılması öngörülmüştür.

Yargılama usullerinin sadeleştirilmesi ve etkinliğinin artırılması amacıyla yürütülen çalışmaların bir bölümü idari yargılama usulüne ilişkin olacaktır. Bu kapsamda idarenin taraf olduğu tam yargı davalarında sulh müessesesine başvuru zorunlu kılınarak alternatif uyuşmazlık çözüm yöntemlerinin idari yargı alanında da geliştirilmesi hedeflenmektedir. Ayrıca idari yargıda dosyanın tekemmül sürecini kısaltacak düzenlemelerin yapılması ve buna ek olarak birleştirme ve doğrudan ayırma kararı verilebilmesine imkân sağlayan usul kuralları getirilmesi planlanmaktadır. Bunların yanı sıra yetki kuralları yeniden ele alınarak iş yükünün dengeli dağıtılması suretiyle idari yargılama süreçlerinin daha kısa sürede tamamlanması sağlanacaktır.

Yine idari yargılama usulünde mevcut olmayan delil tespiti istenebilmesi imkânı ve hakkın-da karar verilmeyen talepler bakımından hükmün tamamlanması müessesesinin idari yargılama süreçlerine dâhil edilmesi iyi işleyen idari yargı sisteminin daha da güçlendirilmesine olumlu katkı sağlayacaktır.

² **1982 Anayasası Madde 41:** Aile, Türk toplumunun temelidir ve eşler arasında eşitliğe dayanır. Devlet, ailenin huzur ve refahı ile özellikle ananın ve çocukların korunması ve aile planlamasının öğretimi ile uygulanmasını sağlamak için gerekli tedbirleri alır, teşkilatı kurar. Her çocuk, korunma ve bakımdan yararlanma, yüksek yararına açıkça aykırı olmadıkça, ana ve babasıyla kişisel ve doğrudan ilişki kurma ve sürdürme hakkına sahiptir. Devlet, her türlü istismara ve şiddete karşı çocukları koruyucu tedbirleri alır.

Amaç 4

Hukuk ve idari yargılama süreçlerinin etkinliğinin artırılması

Hedef 4.1

Hukuk yargılamasındaki süreçler sadeleştirilecektir.

Faaliyet 4.1.a Yargı yolunun yanlışlığı nedeniyle verilen görevsizlik kararlarına ilişkin hükümlerden kaynaklanan mağduriyetleri ortadan kaldıracak düzenleme yapılacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
✓				

Sorumlu Kurum

Adalet Bakanlığı

İş Birliği Yapılacak Kurumlar

Gerçekleştirilecek Faaliyet

Mevzuat Değişikliği

Faaliyet 4.1.b Asliye hukuk, asliye ticaret ve tüketici mahkemeleri görev ayrımının konuya mahsus içtihatlar da gözetilerek yeniden belirlenmesi sağlanacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
	✓			

Sorumlu Kurum

Adalet Bakanlığı

İş Birliği Yapılacak Kurumlar

Hâkimler ve Savcılar Kurulu

Gerçekleştirilecek Faaliyet

Mevzuat Değişikliği

Faaliyet 4.1.c Değer ve tutarı belirli bir miktarın altındaki talep ve davaların basitleştirilmiş ve hızlı bir yargılama usulü ile çözümlenmesi için düzenleme yapılacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
	✓			

Sorumlu Kurum

Adalet Bakanlığı

İş Birliği Yapılacak Kurumlar

Gerçekleştirilecek Faaliyet

Mevzuat Değişikliği

Faaliyet 4.1.d Yargı harçları sadeleştirilerek tahsili usulü yeniden düzenlenecektir.

2025	2026	2027	2028	2029
	✓			

Sorumlu Kurum

Adalet Bakanlığı

İş Birliği Yapılacak Kurumlar

Hazine ve Maliye Bakanlığı

Gerçekleştirilecek Faaliyet

Mevzuat Değişikliği

Faaliyet 4.1.e Uyuşmazlıkların sulh yoluyla çözüme kavuşturulması hâlinde nispi karar ve ilam harcı yerine maktu harç alınması sağlanacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
	✓			

Sorumlu Kurum

Adalet Bakanlığı

İş Birliği Yapılacak Kurumlar

Hazine ve Maliye Bakanlığı

Gerçekleştirilecek Faaliyet

Mevzuat Değişikliği

YARGI REFORMU STRATEJİSİ

Faaliyet 4.1.f Elektronik ödeme yöntemleri ile harç ve gider avansı tahsilatının yapılabilmesi sağlanacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
✓				

Sorumlu Kurum

Adalet Bakanlığı

İş Birliği Yapılacak Kurumlar

Hazine ve Maliye Bakanlığı

Gerçekleştirilecek Faaliyet

İdari Faaliyet

Faaliyet 4.1.g Kolektif menfaatlerin daha iyi korunabilmesi için topluluk davasına ilişkin hükümlerin etkinliği artırılacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
	✓			

Sorumlu Kurum

Adalet Bakanlığı

İş Birliği Yapılacak Kurumlar

Gerçekleştirilecek Faaliyet

Mevzuat Değişikliği

Faaliyet 4.1.h Makul sürede yargılanma hakkı çerçevesinde ön inceleme aşamasının verimliliği analiz edilecek ve gerekli düzenlemeler yapılacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
	✓			

Sorumlu Kurum

Adalet Bakanlığı

İş Birliği Yapılacak Kurumlar

Gerçekleştirilecek Faaliyet

Mevzuat Değişikliği

Faaliyet 4.1.i Ön inceleme duruşmasından önce tensip zaptı ile belirlenen işlemlerin yazı işleri müdürlüğü tarafından eksiksiz şekilde yapılmasına ve takibine yönelik düzenlemeler yapılacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
✓				

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	
Gerçekleştirilecek Faaliyet	İkincil Mevzuat Değişikliği

Faaliyet 4.1.j Hukuki güvenliğin artırılması için bono evrakının kayıt altında üretilmesi sağlanacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
✓				

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	Hazine ve Maliye Bakanlığı Ticaret Bakanlığı
Gerçekleştirilecek Faaliyet	Mevzuat Değişikliği

Hedef 4.2

Hukuk yargılamalarının etkinliği artırılacaktır.

Faaliyet 4.2.a Mahkeme tarafından yazılı olarak istenen bilgi ve belgelere süresinde cevap verilmemesi veya cevap verilmesinin engellenmesi hâlinde cezai yaptırımlar getirilecektir.

2025	2026	2027	2028	2029
	✓			

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	
Gerçekleştirilecek Faaliyet	Mevzuat Değişikliği

YARGI REFORMU STRATEJİSİ

Faaliyet 4.2.b Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nda yer alan, dürüst davranma ve doğruyu söyleme yükümlülüğüne aykırı davranışlar daha caydırıcı yaptırımlara bağlanacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
	✓			

Sorumlu Kurum

Adalet Bakanlığı

İş Birliği Yapılacak Kurumlar

Gerçekleştirilecek Faaliyet

Mevzuat Değişikliği

Faaliyet 4.2.c Hak arama yollarının kötüye kullanılması mahiyetindeki taraf işlemlerini engellemeye yönelik düzenlemeler yapılacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
	✓			

Sorumlu Kurum

Adalet Bakanlığı

İş Birliği Yapılacak Kurumlar

Gerçekleştirilecek Faaliyet

Mevzuat Değişikliği

Faaliyet 4.2.d Kısıtlının menfaatlerinin daha iyi korunduğu ve vatandaşların işlerinin kolaylaştırıldığı yeni bir vesayet sistemi oluşturulacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
	✓			

Sorumlu Kurum

Adalet Bakanlığı

İş Birliği Yapılacak Kurumlar

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı

Gerçekleştirilecek Faaliyet

Mevzuat Değişikliği

Hedef 4.3

Aile hukukunda uygulamadan doğan sorunların giderilmesine yönelik tedbirler geliştirilecektir.

Faaliyet 4.3.a Mali sonuçları da dâhil olmak üzere boşanma hukukunun aksayan yönleri gözden geçirilecek, taraflar ile çocukların hak ve menfaatine uygun yeni bir boşanma usulüne ilişkin çalışma yapılacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
✓				

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı
Gerçekleştirilecek Faaliyet	Mevzuat Değişikliği

Faaliyet 4.3.b Boşanma davalarının adli tatilde de görülebilmesi sağlanacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
✓				

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	
Gerçekleştirilecek Faaliyet	Mevzuat Değişikliği

Faaliyet 4.3.c Aile mahkemelerinin kuruluşu ve yargılama usulünün yenilenmesine yönelik çalışmalar yapılacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
	✓			

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	
Gerçekleştirilecek Faaliyet	Mevzuat Değişikliği

Faaliyet 4.3.d Şiddet içermeyen aile uyuşmazlıklarında aile bireylerinin yargı süreçlerinde yıpranmasını önlemek amacıyla aile hukukunda arabuluculuk müessesesi getirilecektir.

2025	2026	2027	2028	2029
✓				

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı
Gerçekleştirilecek Faaliyet	Mevzuat Değişikliği

Hedef 4.4

Arabuluculuk ve tahkim kurumunun etkinliği artırılacaktır.

Faaliyet 4.4.a Arabuluculuk müessesesinin kurumsal yapısının güçlendirilmesine, denetim mekanizmalarının çeşitlendirilmesine ve görüşmelerin gerçekleştirileceği yerlerin standartlarının belirlenmesine yönelik mevzuat çalışması yapılacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
✓	✓			

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	
Gerçekleştirilecek Faaliyet	Mevzuat Değişikliği

Faaliyet 4.4.b Arabuluculuk süreci anlaşmaya daha fazla katkı sağlayacak şekilde yeniden yapılandırılacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
	✓			

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	
Gerçekleştirilecek Faaliyet	Mevzuat Değişikliği İdari Faaliyet

Faaliyet 4.4.c Asliye hukuk mahkemelerinde görülen alacak ve tazminat davaları başta olmak üzere dava şartı arabuluculuk uygulamasının kapsamı genişletilecektir.

2025	2026	2027	2028	2029
✓				

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	
Gerçekleştirilecek Faaliyet	Mevzuat Değişikliği

Faaliyet 4.4.d İhtiyari arabuluculuğun etkinliğini artırmak için çalışmalar yürütülecektir.

2025	2026	2027	2028	2029
✓	✓	✓	✓	✓

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	
Gerçekleştirilecek Faaliyet	İdari Faaliyet

Faaliyet 4.4.e Farklı alanlarda kurumsal tahkim uygulaması yaygınlaştırılacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
✓	✓			

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	
Gerçekleştirilecek Faaliyet	Mevzuat Değişikliği

Hedef 4.5

İdari yargılama usulünün sadeleştirilmesi ve etkinliğinin artırılması sağlanacaktır.

Faaliyet 4.5.a İdarenin taraf olduğu tam yargı davalarında sulh müessesesine başvuru zorunlu kılınacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
	✓			

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	
Gerçekleştirilecek Faaliyet	Mevzuat Değişikliği

Faaliyet 4.5.b İdari yargıda dosyaların tekemmül sürecini kısaltacak düzenlemeler yapılacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
✓	✓			

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	
Gerçekleştirilecek Faaliyet	Mevzuat Değişikliği

Faaliyet 4.5.c İdari uyuşmazlıklara ilişkin davalarda pilot dava uygulamasına geçilecektir.

2025	2026	2027	2028	2029
	✓			

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	
Gerçekleştirilecek Faaliyet	Mevzuat Değişikliği

Faaliyet 4.5.d İdari yargıda delil tespiti istenebilmesine yönelik düzenlemeler yapılacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
	✓			

Sorumlu Kurum

Adalet Bakanlığı

İş Birliği Yapılacak Kurumlar

Gerçekleştirilecek Faaliyet

Mevzuat Değişikliği

Faaliyet 4.5.e Makul sürede yargılanma hakkının temini kapsamında idare mahkemeleri arasında dengeli iş dağılımının sağlanması için yetki kuralları gözden geçirilecektir.

2025	2026	2027	2028	2029
	✓			

Sorumlu Kurum

Adalet Bakanlığı

İş Birliği Yapılacak Kurumlar

Hâkimler ve Savcılar Kurulu

Gerçekleştirilecek Faaliyet

Mevzuat Değişikliği

Faaliyet 4.5.f Makul sürede yargılanma hakkının güçlendirilmesi için idari yargı dava dosyalarının birleştirilmesi veya doğrudan ayrılmasına karar verilebilmesinin sağlanmasına ilişkin düzenleme yapılacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
	✓			

Sorumlu Kurum

Adalet Bakanlığı

İş Birliği Yapılacak Kurumlar

Gerçekleştirilecek Faaliyet

Mevzuat Değişikliği

Faaliyet 4.5.g İdari yargıda, yargılamaların uzamasının engellenmesi için dava dilekçesinde talep edilmesine rağmen hakkında karar verilmeyen hususlarda mahkemenin hükmü ek kararla tamamlayabilmesine ilişkin düzenleme yapılacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
	✓			

Sorumlu Kurum

Adalet Bakanlığı

İş Birliği Yapılacak Kurumlar

Gerçekleştirilecek Faaliyet

Mevzuat Değişikliği

Hedef 4.6

İcra ve iflas sistemi alacaklı ve borçlu arasındaki hassas dengenin gözetilmesi suretiyle yeniden yapılandırılacaktır.

Faaliyet 4.6.a Günün ihtiyaçlarına cevap verecek ve alacaklı ile borçlu arasındaki hassas dengeyi gözeterek şekilde yeni bir İcra ve İflas Kanunu hazırlanacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
	✓			

Sorumlu Kurum

Adalet Bakanlığı

İş Birliği Yapılacak Kurumlar

Gerçekleştirilecek Faaliyet

Mevzuat Değişikliği

Faaliyet 4.6.b Değer ve tutarı belirli bir miktarın altındaki alacakların takibinde hızlı, ekonomik ve taraf menfaatini gözeten alternatif takip yolu geliştirilecektir.

2025	2026	2027	2028	2029
	✓			

Sorumlu Kurum

Adalet Bakanlığı

İş Birliği Yapılacak Kurumlar

Gerçekleştirilecek Faaliyet

Mevzuat Değişikliği

Faaliyet 4.6.c Elektronik dosya sisteminin kullanımı artırılacak ve icra dairelerindeki derdest fiziki dosyaların UYAP sistemine aktarılması tamamlanacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
✓				

Sorumlu Kurum

Adalet Bakanlığı

İş Birliği Yapılacak Kurumlar

Gerçekleştirilecek Faaliyet

İdari Faaliyet

Faaliyet 4.6.d Konkordato kurumunun güven veren ve sürdürülebilir bir ekonomik yapı için etkin bir araç hâline getirilmesine ilişkin düzenlemeler yapılacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
	✓			

Sorumlu Kurum

Adalet Bakanlığı

İş Birliği Yapılacak Kurumlar

Gerçekleştirilecek Faaliyet

Mevzuat Değişikliği

AMAC 5

Adalete Erişimin
Kolaylaştırılması

Hukuk devletinin en önemli gereklilikleri arasında, adalete erişimin mümkün olduğunca kolaylaştırılmış olması yer almaktadır. Adalet hizmetleri, yararlanıcıların kolaylıkla ulaşabileceği bir yapıya sahip olmalıdır.

Adalet hizmetlerine erişim imkânı, sistemde yer alan kullanıcı dostu uygulamaların da yararlanıcılara eşit şekilde sunulmasını gerekli kılmaktadır. Bu amaçla toplumun tüm kesimleri dikkate alınarak adalete erişimin kolaylaştırılması ve geliştirilmesi sağlanacaktır.

Adli yardım, mali olanakları yetersiz kişilerin dava harç ve masraflarından muaf tutulması ve bu kişiler için ücretsiz avukat görevlendirilmesidir. Bu kapsamda, adli yardım sistemine ayrılan mali kaynak artırılacak, talep edenler arasında eşit ve adil hizmet sunumu yapmak adına adli yardım başvurularının değerlendirilmesine yönelik standartlar oluşturulacaktır.

Adliyelerdeki ön bürolar vatandaşların işlerini bir yerden ve hızlı bir şekilde yapmalarına olanak sağlamakta, yönlendirici fonksiyonuyla da yararlanıcıların adliyedeki iş ve işlemlerini son derece kolaylaştırmaktadır. Ön bürolar sayesinde mahkeme kalemleri, önemli oranda kırtasiye işlerinden arınmış hâlde çalışabilmekte ve kalemlerin verimlilikleri artmaktadır. Bu kapsamda ön büroların etkinliğinin daha da artırılması ve böylelikle adalete erişim imkânlarının azami seviyelere çıkartılması Belge’de yerini almıştır.

Kadınların adalete erişiminin önümüzdeki dönemde daha da güçlendirilmesi amaçlanmaktadır. Belgede bu amacı gerçekleştirmeye yönelik olarak aile içi ve kadına yönelik şiddet bürolarının yaygınlaştırılması, adli yardım bürolarında kadın haklarının daha etkili korunmasını sağlayan uygulamaların geliştirilmesi, hizmet içi ve hizmet öncesi eğitim programları ile bu alandaki uygulamaların daha da geliştirilip yaygınlaştırılması gibi birçok faaliyete yer verilmiştir.

Yararlanıcıların her bir kesimi için özel ihtiyaçları da dikkate alınarak adalete erişimin kolaylaştırılması hedeflenmiştir. Bu hedef kapsamında adli yardım başvuru formları ile mağdur ve tanık haklarına ilişkin materyaller, engellilerin erişimini kolaylaştırmak için engel durumlarına göre yeniden düzenlenecek ve özellikle yaşlı ve engelli mağdurların ifadelerinin adli görüşme odalarında alınmasına yönelik farkındalık artırıcı çalışmalar yapılacaktır.

Koruyucu hukuk; başta savunmanın, avukatlık mesleğinin ve noterlik hizmetlerinin güçlendirilmesi olmak üzere birçok hususu içeren kapsayıcı bir kavram olmuştur. Bu kavram altında incelenen alanlar, temel olarak uyuşmazlıkların oluşmasını engellemeye ya da kolay çözülmesini sağlamaya odaklanmıştır.

Belge’de koruyucu hukuk uygulamaları kapsamında ayrıca temel hukuk bilgilerinin küçük yaşlardan itibaren okullarda öğretilmesi ve toplumsal hukuk bilincinin oluşturulması hedeflenmiştir. Buna yönelik olarak 2013-2014 eğitim öğretim yılından itibaren ortaokullarda uygulanan “Hukuk ve Adalet Dersi”nin liseleri de kapsayacak şekilde genişletilmesinin yanı sıra temel hukuk bilgilerinin topluma yaygınlaştırılmasına yönelik çalışmalar da yapılacaktır.

Amaç 5

Adalet erişimin kolaylaştırılması

Hedef 5.1

Adalet erişimi kolaylaştıracak düzenlemeler yapılacaktır.

Faaliyet 5.1.a Mevzuatta yer alan adli yardım hükümleri gözden geçirilecektir.

2025	2026	2027	2028	2029
	✓			

Sorumlu Kurum

Adalet Bakanlığı

İş Birliği Yapılacak Kurumlar

Türkiye Barolar Birliği

Gerçekleştirilecek Faaliyet

Mevzuat Değişikliği

Faaliyet 5.1.b Adli yardıma ayrılan mali kaynak artırılabacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
✓	✓	✓	✓	✓

Sorumlu Kurum

Adalet Bakanlığı

İş Birliği Yapılacak Kurumlar

Hazine ve Maliye Bakanlığı

Gerçekleştirilecek Faaliyet

İdari Faaliyet

YARGI REFORMU STRATEJİSİ

Faaliyet 5.1.c Adli yardım başvurularının değerlendirilmesinde standartlar oluşturulacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
✓				

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	Türkiye Barolar Birliği
Gerçekleştirilecek Faaliyet	İkincil Mevzuat Değişikliği

Faaliyet 5.1.d Ön bürolarda görülen işlerin etkinliğinin artırılmasına yönelik tedbirler alınacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
✓	✓			

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	
Gerçekleştirilecek Faaliyet	İdari Faaliyet

Hedef 5.2

Adalet sisteminde kadın haklarına ilişkin uygulamalar geliştirilecek, şiddet mağduru kadınların adalete erişimi güçlendirilecektir.

Faaliyet 5.2.a Aile içi ve kadına yönelik şiddet suçları soruşturma bürolarının yaygınlaştırılması ve bu bürolarda görev alacak Cumhuriyet savcılarının uzmanlaşması sağlanacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
	✓	✓		

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	Hâkimler ve Savcılar Kurulu
Gerçekleştirilecek Faaliyet	İdari Faaliyet

Faaliyet 5.2.b Adli yardım sisteminde, kadın haklarının daha etkili korunmasını sağlayan uygulamalar geliştirilecektir.

2025	2026	2027	2028	2029
✓	✓	✓	✓	✓

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	Türkiye Barolar Birliği
Gerçekleştirilecek Faaliyet	İdari Faaliyet

Faaliyet 5.2.c Hizmet içi ve hizmet öncesi eğitimlerde kadın haklarına yönelik programlar geliştirilip uygulanacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
✓	✓	✓	✓	✓

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı
Gerçekleştirilecek Faaliyet	İdari Faaliyet

Faaliyet 5.2.d Adli destek ve mağdur hizmetleri müdürlüklerinin mağdur kadınlara adli süreçte hizmet sunma kapasitesi geliştirilecektir.

2025	2026	2027	2028	2029
✓	✓	✓	✓	✓

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	
Gerçekleştirilecek Faaliyet	İdari Faaliyet

Hedef 5.3**Yaşlı ve engellilerin adalete erişimleri kolaylaştırılacaktır.****Faaliyet 5.3.a** Adli yardım başvuru formları, engellilerin engel durumlarına özgü-
lenerek daha erişilebilir hâle getirilecektir.

2025	2026	2027	2028	2029
✓				

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	
Gerçekleştirilecek Faaliyet	İdari Faaliyet

Faaliyet 5.3.b Mağdur ve tanık haklarına ilişkin hazırlanan materyaller engelli bi-
reyler için erişilebilir hâle getirilecektir.

2025	2026	2027	2028	2029
✓				

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	
Gerçekleştirilecek Faaliyet	İdari Faaliyet

Faaliyet 5.3.c Yaşlı ve engelli mağdurların ifadelerinin adli görüşme odalarında
alınmasına yönelik farkındalık artırıcı çalışmalar yapılacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
✓	✓	✓	✓	✓

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	
Gerçekleştirilecek Faaliyet	İdari Faaliyet

Faaliyet 5.3.d İşitme engelli bireylerin adli süreçte beyanlarını daha rahat verebilmelerini sağlayacak görüntülü işaret dili tercümanlığı hizmeti sunulacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
	✓			

Sorumlu Kurum

Adalet Bakanlığı

İş Birliği Yapılacak Kurumlar

Gerçekleştirilecek Faaliyet

İdari Faaliyet

Faaliyet 5.3.e İşitme engelli bireylerin adliyelerdeki iş ve işlemleri için ihtiyaç duyabilecekleri bilgilendirme ve yönlendirme hizmetlerine mobil uygulama aracılığıyla ulaşılması sağlanacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
✓	✓			

Sorumlu Kurum

Adalet Bakanlığı

İş Birliği Yapılacak Kurumlar

Gerçekleştirilecek Faaliyet

İdari Faaliyet

Faaliyet 5.3.f Adalet personeline yönelik olarak engellilerin adalete erişiminde faydalanabilecekleri eğitim modülü hazırlanacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
	✓			

Sorumlu Kurum

Adalet Bakanlığı

İş Birliği Yapılacak Kurumlar

Gerçekleştirilecek Faaliyet

İdari Faaliyet

Hedef 5.4

Adalet hizmetlerinin fiziki kapasitesi, adalete erişimi kolaylaştıran ve çevreye duyarlı bir anlayışla güçlendirilecektir.

Faaliyet 5.4.a Yeni inşa edilecek adliyelerin, vatandaşların kolay ulaşabileceği yerlerde olması sağlanacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
✓	✓	✓	✓	✓

Sorumlu Kurum

Adalet Bakanlığı

İş Birliği Yapılacak Kurumlar

Gerçekleştirilecek Faaliyet

İdari Faaliyet

Faaliyet 5.4.b Yaşlı ve engelli dostu, erişilebilir ve yeterli sosyal alanların bulunduğu adli hizmet binaları inşa edilecektir.

2025	2026	2027	2028	2029
✓	✓	✓	✓	✓

Sorumlu Kurum

Adalet Bakanlığı

İş Birliği Yapılacak Kurumlar

Gerçekleştirilecek Faaliyet

İdari Faaliyet

Faaliyet 5.4.c Doğal afet sonrası yargısal faaliyetlerin kesintisiz sürdürülebilmesi için ülke genelinde belirlenen yerlere doğal afet ve acil durum merkezleri kurulacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
	✓			

Sorumlu Kurum

Adalet Bakanlığı

İş Birliği Yapılacak Kurumlar

Gerçekleştirilecek Faaliyet

İdari Faaliyet

Hedef 5.5

Koruyucu hukuk uygulamaları geliştirilecektir.

Faaliyet 5.5.a Ortaokul müfredatında yer alan hukuk ve adalet dersi liseleri de kapsayacak şekilde yaygınlaştırılacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
	✓			

Sorumlu Kurum	Milli Eğitim Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	Adalet Bakanlığı
Gerçekleştirilecek Faaliyet	İdari Faaliyet

Faaliyet 5.5.b Temel hukuk bilgilerinin topluma yaygınlaştırılmasına yönelik çalışmalar yapılacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
✓	✓	✓	✓	✓

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	
Gerçekleştirilecek Faaliyet	İdari Faaliyet

Faaliyet 5.5.c Toplum yararına (pro-bono) hukuk hizmetlerinin uygulanmasına yönelik çalışmalar yapılacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
	✓			

Sorumlu Kurum	Adalet Bakanlığı
İş Birliği Yapılacak Kurumlar	Türkiye Barolar Birliği
Gerçekleştirilecek Faaliyet	Mevzuat Değişikliği İdari Faaliyet

Faaliyet 5.5.d Hukuk kliniği yöntemi yaygınlaştırılacak ve uygulama kapsamındaki alan sayısı artırılabacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
✓	✓	✓	✓	✓

Sorumlu Kurum

Adalet Bakanlığı

İş Birliği Yapılacak Kurumlar

Yükseköğretim Kurulu

Gerçekleştirilecek Faaliyet

İdari Faaliyet

Faaliyet 5.5.e İlgili kurumlarla iş birliği hâlinde hukuk kliniklerinin standartlarını belirleyen bir çerçeve belge hazırlanacaktır.

2025	2026	2027	2028	2029
	✓			

Sorumlu Kurum

Adalet Bakanlığı

İş Birliği Yapılacak Kurumlar

Yükseköğretim Kurulu

Gerçekleştirilecek Faaliyet

İdari Faaliyet

